

2023. aasta majandusaasta aruanne „Horizon“ Tselluloosi ja Paberi AS

Aruandeaasta algus	1. jaanuar 2023
Aruandeaasta lõpp	31. detsember 2023
Ettevõtte nimetus	„Horizon“ Tselluloosi ja Paberi AS
Registrikood	10089165
Aadress	Anija mnt.10 Kehra, Harju maakond, 74305 Eesti
Telefon	+372 608 5007
Faks	+372 608 5756
Koduleht	www.horizon.ee
Tegevusala	Tselluloosi ja paberi tootmine
EMTAK-i kood	17121
Audiitorid	Ernst & Young Baltic AS
Majandusaasta aruandele lisatud dokumendid	Sõltumatu vandeaudiitori aruanne Kasumi jaotamise ettepanek Aksionäride nimekiri Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

SISUKORD

2023. AASTA TEGEVUSARUANNE	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	6
FINANTSSEISUNDI ARUANNE 31. DETSEMBRI SEISUGA	6
KOONDKASUMIARUANNE 31. DETSEMBRIL LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA	7
RAHAVOOGUDE ARUANNE 31. DETSEMBRIL LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA	8
OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE 31. DETSEMBRIL LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA	9
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	10
LISA 1. TEAVE ÄRIÜHINGU KOHTA	10
LISA 2. KOOSTAMISE ALUSED	10
LISA 3. OLULISTE ARVESTUSPÕHIMÕTETE KOKKUVÕTE	10
LISA 4. ÜMBERKLASSIFITSEERIMINE	28
LISA 5. RAHA JA RAHALÄHENDID	28
LISA 6. NÕUDED OSTJATE VASTU JA MUUD NÕUDED	28
LISA 7. VARUD	29
LISA 8. MATERIAALNE PÕHIVARA	30
LISA 9. IMMATERIAALNE PÕHIVARA	31
LISA 10. RENDIKOHUSTISED	32
LISA 11. VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD KOHUSTISED	32
LISA 12. INTRESSIKANDVAD VÕLAKOHUSTISED	33
LISA 13. SIHTFINANTSEERIMINE	34
LISA 14. AKTSIAKAPITAL	34
LISA 15. KLIENDILEPINGUTEST SAADAV TULU	35
LISA 16. MUUD ÄRITULUD	36
LISA 17. KAUBAD, TOORE, MATERJAL JA TEENUSED	36
LISA 18. TÖÖJÕUKULUD	36
LISA 19. MITMESUGUSED KULUD	37
LISA 20. MUUD ÄRIKULUD	37
LISA 21. FINANTSTULUD	37
LISA 22. FINANTSKULUD	37
LISA 23. TEHINGUD JA SALDOD SEOTUD OSAPOOLTEGA	38
LISA 24. FINANTSINSTRUMENDID JA FINANTSRIISKIDE JUHTIMINE	39
2023. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANDE KINNITAMINE	46
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	47
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	49
AKTSIONÄRIDE NIMEKIRI	50
MÜÜGITULU JAOTUS TEGEVUSALADE LÕIKES (EMTAK KOODIDE JÄRGI)	51

2023. AASTA TEGEVUSARUANNE

Käesolevaga esitab juhatus oma 28. aastaaruande „Horizon“ Tselluloosi ja Paberi AS-i (edaspidi Horizon) äritegevuse kohta ning raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2023 lõppenud majandusaasta kohta.

Turud

Kehra linnas asuva täielikult integreeritud paberivabriku põhitooted on pleegitamata jõupaber ja paberist pakkematerjalid. Ettevõtte spetsiaalsete paberibrändide hulka kuuluvad Armor®, MoistResist®, RustArrest® ja InnerBarrier®. Horizonti paber ja paberitooted on jätkusuutlikud: täielikult taastuvad, biolagunevad, korduvkasutatavad ja 100% taaskasutatavad.

2023. aasta on olnud Horizonti jaoks väljakutseterohke aasta. Tselluloosi- ja paberitööstus, mis seisis silmitsi 2022. aasta neljandas kvartalis kokkuvarisemisega, kannatas madala nõudluse all ka 2023. aastal. Koti- ja jõupaberiturg oli maailmamajanduse ja eriti Euroopa majanduse nõrgenemise tõttu langenud madalale tasemele. Välised põhjused, nagu sõda Ukrainas, olid suurendanud volatiilsust ja suurendanud majanduslikku raskust. Koti- ja jõupaberitootjad, sealhulgas Horizon, pidid oma tootmisrajatist kasutama vähendatud võimsusega ja aeg-ajalt katkestama tootmise katkendlikult turu madala nõudluse tõttu.

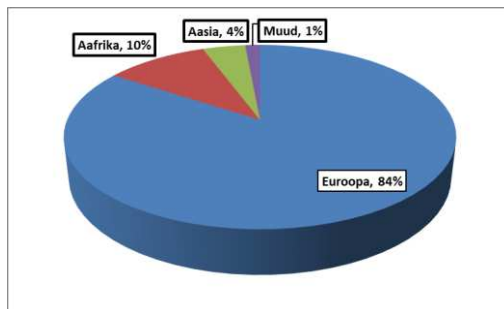
Horizonti müük on hajutatud erinevates lõppkasutussegmentides ja erinevates geograafilistes piirkondades, mistõttu volatiilsuse ja majanduslanguse riskid olid teatud määral maandatud, aidates säilitada tegevust ebasoodsates tingimustes.

Koti- jõupaberiturg peaks 2024. aasta I kvartali lõpus tugevnema.

Käive ja ärikasum

2023. aasta äritulu oli 27.8 miljonit eurot ja ärikahjum 5.2 miljonit eurot. Tegevuskahjum tulenes koti- ja jõupaberituru kokkuvarisemisest maailma ja eriti Euroopa majanduse nõrgenemise tõttu.

2023. aasta müük piirkondade kaupa:

Jätkusuutlikud ja keskkonnasõbralikud investeeringud aasta jooksul

Aasta jooksul investeeris Horizon 1,2 miljonit eurot jätkusuutlikkusse, keskkonda ja ettevõtte varade uuendamisse. Inseneri- ja disainiuuring (FEED) viidi läbi selleks, et kavandada investimisprojekte energiatõhususe parandamiseks, taastuenergia osakaalu suurendamiseks ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks

Lubiseda jäätmete ringlussevõtu projekt käivitati 2023. aasta augustis. Lubjamuda ringlussevõtu projekti tulemusel on kogu tekkinud lubisetete taaskasutamine saavutatud ringikujulisus.

Sotsiaalsed mõjud

Horizon osaleb aktiivselt kohaliku kogukonna heaolus.

Ettevõtte on 2023. aasta lõpupoole algatanud järgmised sotsiaal- ja alternatiivhariduse projektid:

- korraldanud kohalikus gümnaasiumis klassiruumi loenguid keskkonna, tehnoloogia ja jätkusuutlikkusega seotud teemadel;
- toetanud alustava õpetaja programmi. Programm näeb ette alustavate õpetajate koolitamist.
- verge meetodi koolitus Anija piirkonna kooli ja lasteaia töötajatele
- kooli- ja lasteaia töötajate koolitus erivajadustega lastele.

Olulised finantsnäitajad

	2023	2022	Suhtarvude valem
Müügitulu rentaablus	-26%	22%	puhaskasum/müügitulu
Omakapitali tootlus	-6%	16%	puhaskasum/omakapital

Valuutariskide mandamine: Ettevõtte arveldab suurema osa oma müügist eurodes (2023. aastal 99%), pidades silmas, et ettevõtte kulud on valdavalt eurodes. Seeläbi on valuutarisk maandatud.

Muu

2023. aasta ettevõtlusauhindade jagamisel kuulus Horizon Eesti TOP 3 eksportivate ettevõtete hulka.

Horizon pälvis 2023. aasta kõrgeima reitingu SUUREPÄRANE AAA Eesti majanduse ja ausa ettevõtluskultuuri arengusse antud panuse ja 2022. aasta rahvusvahelise krediidiinfo ettevõtte Creditinfo Eesti AS majandusandmete põhjal.

Tulevikuväljavaated

Et tagada oma tuleviku tugev püsimine, jätkab Horizon oma strateegiliste plaanide elluviimist. 80% ettevõtte poolt paberimassi ja paberi tootmiseks kasutatavast energiast pärineb taastuvatest allikatest.

Tegevusaruande investeeringute osas viidatud projekteerimise ja disaini (FEED) uuringu põhjal kavandab Ettevõtte investimisprojekte energiatõhususe parandamiseks, taastuenergia osakaalu suurendamiseks ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks.

Tunnustused

Juhatus tunnustab kõiki töötajaid nende raske töö, pühendumise eest. Samuti täname kõiki ettevõtte huvirühmi, kes aitasid oluliselt kaasa edukale äritegevusele.

Bashyam Krishnan

Juhatusesimees

Roman Bukatšjov

Juhatusliige

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

FINANTSSEISUNDI ARUANNE 31. DETSEMBRI SEISUGA

	Lisa	2023	2022
Käibevara			
Raha ja rahalähendid	5	3 927	5 150
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	6	2 083	3 370
Ettemaksed tarnijatele		104	149
Varud	7	6 926	11 767
Müügiks hoitavad varad		122	122
Käibevara kokku		13 163	20 559
Põhivara			
Materiaalne põhivara	8	92 199	94 094
Immateriaalne põhivara	9	3	149
Põhivara kokku		92 202	94 244
Varad kokku		105 364	114 803
Lühiajalised kohustised			
Võlad tarnijatele ja muud kohustised	11	3 882	3 455
Ettemaksed	11	199	439
Intressikandvad võlakohustised	12	4 092	12 189
Sihtfinantseerimine	13	113	116
Lühiajalised kohustised kokku		8 286	16 199
Pikaajalised kohustised			
Intressikandvad võlakohustised	12	4 786	460
Sihtfinantseerimine	13	3 696	3 809
Pikaajalised kohustised kokku		8 483	4 269
Kohustised kokku		16 769	20 468
Omakapital			
Aktiivkapital	14	14 829	14 829
Kohustuslik reservkapital	14	1 483	1 483
Jaotamata kasum		72 284	78 021
Omakapital kokku		88 596	94 333
Kohustised ja omakapital kokku		105 364	114 801

KOONDKASUMIARUANNE 31. DETSEMBRIL LÖPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

	Lisa	2023	2022 korrigeeritud*
Äritulu			
Kliendilepingutest saadav tulu	15	22 305	68 128
Muud äritulud	16	5 479	4 715
Äritulud kokku		27 784	72 843
Kaubad, toore, materjal ja teenused	17	18 769	42 748
Tööjõukulud	18	7 746	9 395
Mitmesugused kulud	19	2 189	3 432
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus		922	-3 702
Muud ärikulud	20	98	158
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	8-9	3 269	3 323
Ärikasum		-5 208	17 489
Finantstulud kokku	21	78	7
Finantskulud kokku	22	607	388
Kasum enne tulumaksustamist		-5 737	17 108
Tulumaks		0	2 284
Aruandeaasta puhaskasum		-5 737	14 824
Aruandeaasta muu koondkasum		0	0
Aruandeaasta koondkasum kokku		-5 737	14 824

* Selguse ja võrreldavuse parandamiseks on teatud eelmiste aastatulemustega seotud summad ümber klassifitseeritud. Vt lisateaved lisast 4.

RAHAVOOGUDE ARUANNE 31. DETSEMBRIL LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

	Lisa	2023	2022
Äritegevus			.
Kasum (+) / kahjum (-) enne tulumaksustamist		-5 737	17 108
Põhivarade kulum ja väärtuse langus (+)	8-9	3 269	3 323
Varude, nõuete ostjate vastu väärtuse langus (+)	20	164	101
Sihtfinantseeringu amortisatsioon (-)	16	-116	-120
Kasum/kahjum põhivara müügist/mahakandmisest	20	9	0
Intressitulu	21	-78	-6
Intressikulu	22	548	279
Varude muutus	7	4 679	-7 202
Muutused nõuetes ostjate vastu	6	1 357	4 545
Muutused muudes nõuetes	6	-21	345
Muutused võlgades tarnijatele	11	232	-3 039
Muutused palga- ja maksukohustistes	11	-107	-465
Muutused muudes võlgnevustes	11	-245	-972
Rahavood äritegevusest		3 950	13 897
Investeermistegevus			
Materiaalse põhivara soetamine	8-9	-935	-2 574
Laekunud intressid	21	73	1
Rahavood investeermistegevusest		-862	-2 573
Finantseermistegevus			
Saadud laenud	25	1 500	1 949
Rendikohustiste põhiosa maksed	10	-414	-414
Laenude tagasimaksed	25	-4 856	-5 231
Makstud dividendid	24	0	-9 716
Makstud tulumaks	14	0	-2 284
Makstud intressid rendikohustistelt	10,22	-39	-18
Makstud intressid		-502	-254
Rahavood finantseermistegevusest		-4 311	-15 969
Rahavood kokku		-1 223	-4 645
Raha ja rahalähendid perioodi alguses	5	5 150	9 795
Raha ja rahalähendid perioodi lõpus	5	3 927	5 150

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE 31. DETSEMBRIL LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

	Aktiivkapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo seisuga 31. detsember 2021	14 829	1 483	72 913	89 225
Aruandeaasta kasum	0	0	14 824	14 824
Muu koondkasum	0	0	0	0
Koondkasum kokku	0	0	14 824	14 824
Dividendid	0	0	-9 716	-9 716
Saldo seisuga 31. detsember 2022	14 829	1 483	78 021	94 333
Aruandeaasta kasum	0	0	-5 737	-5 737
Muu koondkasum	0	0	0	0
Koondkasum kokku	0	0	-5 737	-5 737
Saldo seisuga 31. detsember 2023	14 829	1 483	72 284	88 596

Vt lisateavet lisast 14.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

LISA 1. TEAVE ÄRIÜHINGU KOHTA

Jõupaberit (siledat, venivat, niiskuskindlat, jne) tootev ja eksportiv ettevõtte „Horizon“ Tselluloosi ja Paberi AS registreeriti 3. augustil 1995. aastal aadressil Anija 10, Kehra, Eesti. Ettevõtte omanik on Singapuri ettevõtte Tolaram Industries Pte Ltd. Lõplik emaettevõtte on T-Seven Limited.

LISA 2. KOOSTAMISE ALUSED

„Horizon“ Tselluloosi ja Paberi AS-i (Ettevõtte) raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse põhimõttel, kui lisas 3 „Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte“ ei ole märgitud teisiti.

Raamatupidamise aastaaruanne on juhatuse poolt heaks kiidetud 04.07.2024.

Raamatupidamise aastaaruande peab vaatama üle ka nõukogu ning selle peavad kinnitama aktsionärid. Aktsionäridel on õigus teha raamatupidamise aastaaruandesse muudatusi.

Ettevõtte arvestus- ja esitusvaluuta on euro. Kui pole märgitud teisiti, on kõik finantsnäitajad ümardatud lähima tuhandeni.

LISA 3. OLULISTE ARVESTUSPÕHIMÕTETE KOKKUVÕTE

I Tulu kajastamine

Kliendilepingutest saadav tulu

Kaupade müük

Kliendilepingutest saadav tulu kajastatakse, kui kontroll kaupade üle on läinud üle kliendile summas, mis vastab tasule, mida ettevõttel on tema hinnangul õigus vastavate kaupade eest saada. Kuna enamasti on kaubad enne kliendile üleandmist ettevõtte kontrolli all, leidis Ettevõtte, et tulu saamise eesmärgil sõlmitud lepingulistes suhetes on ta üldjuhul müügitehingu põhiosutaja.

Lepinguvara

Lepinguvara on õigus saada kliendile üle antud kaupade või teenuste eest tasu. Kui Ettevõtte täidab oma kohustused, andes kaubad või teenused kliendile üle enne seda, kui klient maksab tasu või makse muutub tasumisele kuuluvaks, kajastatakse tingimusliku tasu ulatuses lepinguvara. 2023. ja 2022. aasta 31. detsembri seisuga ettevõttel selliseid varasid ei olnud.

Lepingukohustised

Lepingukohustis on kohustus anda kliendile üle kaubad või teenused, mille eest Ettevõtte on kliendilt tasu saanud (või tasu summa kuulub maksmisele). Kui klient maksab tasu enne seda, kui Ettevõtte annab kauba või teenuse kliendile üle, kajastatakse lepingukohustis kas siis, kui makse tehakse või siis, kui makse kuulub tasumisele (olenevalt sellest kumb on varasem). Kui Ettevõtte oma lepingujärgse teostamiskohustuse täidab, kajastatakse lepingukohustised tuluna.

Finantstulu ja -kulu

Intressitulu ja -kulu kajastatakse sisemise intressimäära alusel, mis on määr, mis diskonteerib tulevased maksed või laekumised finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja jooksul täpselt finantsvara või -kohustise bilansilise väärtuseni. See kajastatakse koondkasumiaruandes finantstulude või -kulude all.

II Raha ja rahalähendid

Finantsseisundi aruandes ja rahavoogude aruandes kajastatakse raha ja rahalähendite all raha kassas ja pangakontodel ning lühiajalisi hoiuseid esialgse tähtajaga kuni kolm kuud, mida saab kergesti konverteerida teadaoleva suurusega rahasummadeks ja mille väärtuse muutumise risk on väike.

III Finantsvara

Algne arvelevõtmine ja kajastamine

Finantsvarad klassifitseeritakse algsel arvelevõtmisel kas edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavateks finantsvaradeks, õiglasel väärtuses muutusega läbi muu koondkasumi kajastatavateks finantsvaradeks või õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks finantsvaradeks.

Finantsinstrumentide liigitamine nende algsel arvelevõtmisel sõltub nende lepingupõhiste rahavoogudega seotud tunnustest ning ärimudelitest, mida Ettevõtte nende juhtimisel rakendab. Kui arvata välja nõuded ostjate vastu, millel puudub oluline rahastamiskomponent või mille puhul on Ettevõtte rakendanud praktilisi abinõusid, võtab Ettevõtte kõik finantsvarad algselt arvele nende õiglasel väärtuses, millele lisatakse finantsvarade puhul, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande ka tehingukulutused. Nõudeid ostjate vastu, millel puudub oluline rahastamiskomponent või mille puhul on Ettevõtte rakendanud praktilisi abinõusid kajastatakse tehinguhinnas mis leitakse vastavalt standardile IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav tulu“.

Selleks, et finantsvara oleks võimalik klassifitseerida kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi kajastatavaks peab see tekitama rahavooge, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed (APIM). Seda hinnatakse nn APIM-testi käigus mis viiakse läbi eraldi iga instrumendi kohta.

Ettevõtte poolt finantsvarade juhtimiseks rakendatav ärimudel näitab, kuidas Ettevõtte oma finantsvara valitseb, et tekitada rahavooge. See tähendab, et ärimudel määrab, kas rahavood tulenevad lepingupõhiste rahavoogude kogumisest, finantsvara müümisest või mõlemast.

Finantsvara kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui ettevõttest saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapäraseid finantsvara oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval – päeval, mil ettevõttel tekib kohustus vara osta või müüa.

Edasine kajastamine

Edasise kajastamise eesmärgil klassifitseeritakse finantsvarad ühte järgmistest kategooriatest:

- Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad
- Õiglates väärtuses muutusega läbi muu koondkasumi koos kumulatiivse kasumi ja kahjumi taaskasutusega (võlainstrumendid) kajastatavad finantsvarad
- Õiglates väärtuses muutusega läbi muu koondkasumi ilma kumulatiivse kasumi ja kahjumi lõpetamiseta (kapitaliinstrumendid) kajastatavad finantsvarad
- Õiglates väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

a) Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad

Ettevõtte kajastab finantsvara korrigeeritud soetusmaksumuses, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

- Finantsvara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks.
- Finantsvara lepingutingimustest tulenevad kindlaksmääratud kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed.

Edaspidi kasutatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade mõõtmiseks sisemise intressimäära meetodit ning neid amortiseeritakse. Kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes vara kajastamise lõpetamisel selle muutmisel või väärtuse vähenemisel.

Ettevõtte korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad koosnevad nõuetest ostjate vastu, peamiselt seotud osapooltele antud laenudest ja rahalähenditest.

b) Õiglates väärtuses muutusega läbi muu koondkasumi kajastatavad finantsvarad (võlainstrumendid)

Võlainstrumentide puhul õiglates väärtuses läbi muu koondkasumi intressitulu, valuuta ümberhindlus ja väärtuse langusest tulenevad kahjumid või tühistamised kajastatakse kasumiaruandes ja arvutatakse samamoodi nagu korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavate finantsvarade puhul. Ülejäänud õiglase väärtuse muutused kajastatakse läbi muu koondkasumi. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse läbi muu koondkasumi kajastatud kumulatiivne õiglase väärtuse muutus kasumiaruandes. Aruandeperioodi lõpu seisuga ettevõttel selliseid varasid ei olnud.

c) Õiglates väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad koosnevad kauplemiseesmärgil hoitavatest finantsvaradest, algsel arvelevõtmisel õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks klassifitseeritud finantsvaradest ning kohustuslikus korras õiglasel väärtusel kajastatavatest finantsvaradest. Finantsvara klassifitseeritakse kauplemiseesmärgil hoitavaks, kui see soetatakse eesmärgiga see lähitulevikus edasi müüa või tagasi osta. Kauplemiseesmärgil hoitavaks klassifitseeritakse ka kõik tuletisinstrumentid (sh eraldatud varjatud tuletisinstrumentid) mis pole määratud efektiivseteks riskimaandamisinstrumentideks. Finantsvarad mille rahavood ei ole ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed, klassifitseeritakse õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks sõltumata nende ärimudelitest ning kajastatakse vastavalt. Hoolimata eeltoodud tingimustest, mis peavad olema täidetud selleks et klassifitseerida võlainstrumente korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi kajastatavateks võib klassifitseerida võlainstrumentid algsel arvelevõtmisel ka õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks kui see kas kõrvaldab arvestuse mittevastavuse või vähendab seda oluliselt.

Õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande kajastatavaid finantsvarasid kajastatakse finantsseisundi aruandes nende õiglasel väärtusel, õiglase väärtuse muutused aga kasumiaruandes.

Kajastamise lõpetamine

Üldjuhul lõpetatakse finantsvara (või selle osa või sarnaste finantsvarade rühma osa) kajastamine (st vara eemaldatakse ettevõtte finantsseisundi aruandest) kui:

- kaotatakse õigus antud varast tulenevatele rahavoogudele
- või
- Ettevõtte on võõrandanud oma õigused saada varast rahavooge või on võtnud läbi tagatisega kokkuleppe kohustise tasuda saadud rahavood täies mahus olulise viivitusega kolmandale osapoolele ning on kas (a) võõrandanud kõik omandiõiguse riskid ja hüved või (b) ei ole kõiki riske ja hüvesid võõrandanud ega neid ka säilitanud, vaid on võõrandanud kontrolli vara üle.

Finantsvarade väärtuse langus

Ettevõtte kajastab eeldatava krediidikahju ulatuses allahindluse kõigi võlainstrumentide puhul, mida ei kajastata õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande. Eeldatava krediidikahju leidmise aluseks on vahe lepingu alusel ettevõttele tasumisele kuuluvate rahavoogude ja ettevõtte poolt eeldatavalt kättesaadavate rahavoogude vahel, mida on diskonteeritud esialgsele sisemisele intressimäärale ligilähedase määraga. Eeldatavalt kättesaadavad rahavood sisaldavad rahavooge hoitava tagatisega müügist või muudest krediidikvaliteeti parandavatest kokkulepetest, mis kuuluvad lahutamatuks lepingutingimuste hulka.

Ostjate vastu suunatud nõuete puhul kasutab Ettevõtte eeldatava krediidikahju leidmiseks lihtsustatud meetodit. Ettevõtte ei jälgi muutusi krediidiriskis, vaid kajastab igal aruandekuupäeval allahindluse nende eluea jooksul eeldatava krediidikahju põhjal. Selleks on Ettevõtte loonud oma eraldiste maatriksi mis põhineb nende varasemal krediidikahju kogemusel, mida on korrigeeritud võlgnikele ja majanduskeskkonnale iseloomulike tulevikku vaatavate teguritega. Ettevõtte loeb finantsvara tähtaja ületanuks, kui selle lepinguliste maksetega ollakse üle 90 päeva üle tähtaja või esineb viiteid sellele, et võlgnikel või nende rühmal on

märkimisväärseid finantsraskusi või et võlgnikud ei ole maksetähtpäevaks tasunud intressi- või põhiosamakseid või on korduvalt maksetähtpäeva ületanud, võlgnike pankrotistumine või saneerimine on tõenäoline või olemasolevad andmed kinnitavad, et prognoositud tulevased rahavood on mõõdetavalt vähenenud, näiteks maksejõuetusega korreleeruvad muutused võlgnevustes või majandustingimustes. Finantsvara kantakse maha kui lepingupõhiste rahavoogude laekumine on vähetõenäoline.

Suuremate klientide puhul hindab Ettevõtte eeldatavat krediidikahju individuaalselt, võttes arvesse nii konkreetse kliendi varasemat maksekäitumist, kui ka tulevikku vaatavaid tegureid ning võlgnikule iseloomulikke riskifaktoreid. Ettevõtte loeb finantsvara makseviivituses olevaks, kui lepingujärgsed maksed on 90 päeva hilinenud. Teatud juhtudel võib Ettevõtte lugeda finantsvara tähtaja ületanuks ka siis kui ettevõttesisesed või -välised andmed viitavad sellele, et kõik lepingujärgsed summad ei pruugi ettevõttele laekuda arvestamata ettevõtte krediitkvaliteeti parandavaid kokkuleppeid.

Laenude väärtuse langus

Rakendades standardit IFRS 9 kajastab Ettevõtte eeldatava krediidikahju ulatuses allahindluse üldjuhul kõigi võlainstrumentide puhul, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Eeldatava krediidikahju leidmise aluseks on vahe lepingu alusel ettevõttele tasumisele kuuluvate rahavoogude ja ettevõtte poolt eeldatavalt kättesaadavate rahavoogude vahel, mida on diskonteeritud esialgsele sisemisele intressimäärale ligilähedase määraga. Eeldatava krediidikahju kajastamiseks jagatakse finantsvarad kahte gruppi. Kui krediidirisk pole pärast algset arvelevõtmist oluliselt suurenenud, kajastatakse eeldatav krediidikahju ulatuses, mis vastab kohustuste täitmata jätmise tagajärjel järgmise 12 kuu jooksul tekkida võivale eeldatavale krediidikahjule. Kui krediidirisk on pärast algset arvelevõtmist oluliselt suurenenud, kajastatakse eeldatav krediidikahju ulatuses mis vastab järelejäänud eluea jooksul eeldatavale krediidikahjule, sõltumata kohustuste täitmata jätmise riski realiseerumise tõenäolisest ajastusest.

Iga aruandeperioodi lõpus hinnatakse, kas krediidirisk on pärast algset arvelevõtmist oluliselt suurenenud, võttes arvesse instrumendi eluea jooksul kohustuste täitmata jätmise tõenäosuse muutumist. Selleks jagab Ettevõtte oma võlainstrumendid kolme etappi:

- 1. etapp. Algsel arvelevõtmisel kajastab Ettevõtte 12 kuu jooksul tekkida võiva eeldatava krediidikahju. Siia liigitatakse ka need varem 2. etappi kuulunud võlainstrumendid, mille krediidirisk on vahepeal paranenud.
- 2. etapp. Laenude puhul, mille krediidirisk on pärast algset arvelevõtmist oluliselt suurenenud, kajastab Ettevõtte allahindluse nende eluea jooksul eeldatava krediidikahju alusel. Siia liigitatakse ka need varem 3. etappi kuulunud võlainstrumendid, mille krediidirisk on vahepeal paranenud. Ettevõtte loeb krediidiriski oluliselt suurenenuks, kui lepinguliste maksetega ollakse üle 60 päeva üle tähtaja või finantsandmed näitavad, et võlgnikul on rahalisi raskusi.
- 3. etapp. Laenude puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud, kajastab Ettevõtte nende eluea jooksul eeldatava krediidikahju. Meetod on sarnane 2. etapi puhul kasutatavaga, kuid kohustuste täitmata jätmise tõenäosuseks arvestatakse 100%.

IV Varud

Valmis- ja lõpetamata toodang kajastatakse algselt selle töötlemiskulutustes. Töötlemiskulutused hõlmavad kõiki otseseid ja kaudseid tootmiskulusid, mis on tehtud varude viimiseks nende praegusesse asukohta ja seisundisse. Tootmise üldkulud jagatakse töötlemiskulutustele tootmisrajatiste tavapärase võimsuse alusel. Muid varusid kajastatakse algselt nende soetusmaksumuses. Varude soetusmaksumus hõlmab kõiki otseseid ja kaudseid kulusid, mis on tehtud varude viimiseks nende praegusesse asukohta ja seisundisse.

Puidu, puiduhakke ja kõigi muude varude maksumust arvestatakse FIFO meetodil. Bilansis kajastatakse varusid soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses (olenevalt sellest kumb on madalam). Neto realiseerimisväärtus on tavapärase äritegevuse käigus kasutatav hinnanguline müügihind, millest on arvatud maha toote lõpetamiseks ja müügi sooritamiseks vajalikud hinnangulised kulutused. Varude allahindlusi nende neto realiseerimisväärtuseni kajastatakse koondkasumiaruandess real „Kaubad, toore, materjal ja teenused“.

V Välisvaluuta

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, mis on ühtlasi ettevõtte arvestusvaluuta. Välisvaluutas fikseeritud tehingud arvestatakse eurodesse ümber tehingu kuupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga ametliku vahetuskursi alusel.

Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse aruandekuupäeval eurodesse ümber aruandekuupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga kursi alusel. Kõiki ümberarvestusest tekkinud kahjumeid ja kasumeid kajastatakse koondkasumiaruandes nende tekkimise perioodil.

Euroopa Keskpanga 31. detsembril 2023 kehtinud euro ja USA dollari vahetuskurss oli 1,105 (31. detsembril 2022 - 1,0666).

VI Materiaalne põhivara

Vara kajastatakse materiaalse põhivara objektina siis, kui selle kasulik eluiga on üle ühe aasta.

Materiaalse põhivara objekte kajastatakse algselt nende soetusmaksumuses. Materiaalse põhivara objekti soetusmaksumus koosneb selle ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulusid. Materiaalse põhivarana kajastatud vara soetusmaksumus sisaldab laenukasutuse kulusid (intressimaksed lepingutasude amortisatsioon jne), mis on tekkinud vara ehitamise rahastamisel. Laenukasutuse kulusid hakatakse kapitaliseerima vara ehitamise alguskuupäevast alates ja kapitaliseerimine lõpetatakse vara valmimisel.

Pärast algset arvelevõtmist peetakse materiaalse põhivara objekti üle arvestust soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumuliseeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteist eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, on need komponendid võetud raamatupidamises eraldi eraldi varadena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud (näiteks varaobjekti osa asendamine) kajastatakse põhivarana vaid juhul, kui on täidetud järgmised kriteeriumid:

(a) on tõenäoline, et Ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ja (b) varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta.

Asendatud osade bilansiline maksumus kantakse bilansist maha. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kasumiaruandes nende toimumise momendil.

Materiaalse põhivara objekte amortiseeritakse kahaneva jäägi meetodil (välja arvatud sõidukid, mille puhul kasutatakse lineaarset meetodit). Igale materiaalse põhivara objektile määratakse selle kasulikule tööeale vastav amortisatsioonimäär.

Materiaalse põhivara objekti kajastamine lõpetatakse selle võõrandamisel. Vara kajastamise lõpetamisest tekkinud kasum või kahjum kajastatakse selle aasta kasumiaruandes, mil vara kajastamine lõpetati.

Varade jääkväärtus, kasulik tööiga ja kulumi arvestamise meetodid vaadatakse üle ja korrigeeritakse vastavalt vajadusele iga majandusaasta lõpus. Pärast korrigeerimist kajastatakse see materiaalse põhivara bilansilises jääkmaksumuses asendusmaksumusena eeldusel.

Kulumit arvestatakse erinevate määrade alusel, mida kasutatakse vara maksumuse mahakandmise arvutamiseks võttes arvesse vara hinnangulist jääkväärtust selle eeldatava kasuliku tööea jooksul. Kulumit hakatakse arvestama kuupäevast, mil omandatud vara võetakse kasutusele.

Aastased amortisatsioonimäärad on järgmised:

Ehitised	2-3% (kahanev meetod)
Masinad ja seadmed	3-5% (kahanev meetod)
Muud seadmed ja varad	5-40% (kahanev meetod)
Autod	10-25% (lineaarne meetod)

Materiaalse põhivara bilansilise jääkmaksumuse väärtuse langust hinnatakse siis, kui on tõendeid sellest, et vara bilansiline jääkmaksumus võib ületada selle kaetavat väärtust. Väärtuse languse testimist on kirjeldatud põhjalikumalt edaspidi (vt põhimõtet „Vara väärtuse langus“).

VII Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses. Pärast algset arvelevõtmist kajastatakse immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Immateriaalne põhivara jagatakse piiratud ja piiramatult kasuliku tööeaga varaks. Piiratud kasuliku tööeaga immateriaalset põhivara amortiseeritakse lineaarselt vara hinnangulise kasuliku tööea jooksul (tavaliselt 5 aastat). Piiratud kasuliku tööeaga immateriaalse põhivara amortisatsiooniperiood ja -meetod vaadatakse üle iga majandusaasta lõpus. Muutused vara hinnangulises kasulikus tööeas ja mudelis, mille alusel varast tulevikus saadavat majanduslikku

tulu kavatsetakse kasutada, kajastatakse arvestushinnangute muutustena ja neid kohaldatakse edasiulatuvalt.

VIII Vara väärtuse langus

Ettevõtte hindab igal aruandekuupäeval, kas leidub tõendeid vara väärtuse languse kohta. Selliste tõendite esinemisel või vähemalt kord aastas (kui seda nõuab IFRS), hindab Ettevõtte vara kaetavat väärtust. Kui vara bilansiline jääkmaksumus ületab selle kaetavat väärtust, hinnatakse vara alla selle kaetava väärtuseni, kas eraldi või raha genereeriva üksuse osana. Vara kaetav väärtus on kas sellest edaspidi saadavate hinnanguliste rahavoogude nüüdisväärtus (kasutusväärtus) või selle õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud, olenevalt sellest, kumb on suurem. Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulised rahavood nüüdisväärtuseni, kasutades diskonteerimismäära, mis peegeldab turu hetkehinnangut raha ajaväärtuse suhtes ja varaga seotud konkreetseid riske. Vajadusel kasutatakse sõltumatute ekspertide abi. Vara väärtuse langusest tulenev kahjum, sh raha genereerivate üksuste väärtuse langusest tekkinud kahjum, kajastatakse kasumiaruandes kuluna selle tekkimise perioodil.

Kui on tõendeid selle kohta, et eelmistel aastatel kajastatud vara väärtuse langusest tekkinud kahjumit enam ei esine või see on vähenenud, tühistatakse vara väärtuse langusest tekkinud kahjum. Väärtuse langusest tulenevad kahjumid ja valitsevad asjaolud vaadatakse läbi vähemalt kord aastas igal aruandekuupäeval. Väärtuse langusest tuleneva kahjumi tühistamisest tekkinud vara suurenenud bilansiline jääkmaksumus ei tohi ületada bilansilist jääkmaksumust, mis oleks tekkinud (arvestades vahepealset normaalset kulumit või amortisatsiooni), kui väärtuse langusest tulenevat kahjumit ei oleks kajastatud.

IX Finantskohustised

Algne arvelevõtmine ja kajastamine

Finantskohustised klassifitseeritakse algsel arvelevõtmisel finantskohustisteks õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, laenudeks või võlgadeks, sõltuvalt olukorrast. Kõik finantskohustised võetakse algselt arvele õiglases väärtuses, laenude ja intressikandvate võlakohustiste puhul õiglases väärtuses, millest on maha arvatud nendele otseselt omistatavad tehingukulud.

Ettevõtte finantskohustiste hulka kuuluvad võlad hankijatele ja muud võlad, laenud.

Edasine kajastamine

Finantskohustised klassifitseeritakse edasisel kajastamisel ühte järgmistest kategooriatest:

- Õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustised,
- Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustised.

a) Õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustised

Õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustised koosnevad kauplemiseesmärgil hoitavatest finantskohustistest ning algselt arvelevõtmisel õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks klassifitseeritud finantskohustistest.

Finantskohustis klassifitseeritakse kauplemiseesmärgil hoitavaks, kui see võetakse eesmärgiga see lähitulevikus tagasi osta.

Kauplemiseesmärgil hoitavatest kohustistest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Algsel arvelevõtmisel õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks klassifitseeritud finantskohustised määratakse sellesse kategooriasse nende algse arvelevõtmise kuupäeval, kui on täidetud standardis IFRS 9 toodud tingimused. Seisuga 31.12.2023 ja 31.12.2022 ei ole ettevõtte klassifitseerinud ühtegi finantskohustist õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavaks.

b) Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustised

Pärast algset arvelevõtmist kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavaid finantskohustisi korrigeeritud soetusmaksumuses sisemise intressimäära meetodil. Kohustiste kajastamise lõpetamisel kajastatakse nendega seotud kasumid ja kahjumid kasumiaruandes ning sisemise intressimäära amortiseerimise kaudu.

Korrigeeritud soetusmaksumuse arvutamisel võetakse arvesse kõik soetamisega seotud alla- või juurdehindlused ning tasud või kulud, mis on sisemise intressimääraga otseselt seotud. Sisemise intressimäära amortisatsioon kajastatakse kasumiaruandes finantskulude all.

Kajastamise lõpetamine

Finantskohustise kajastamine lõpetatakse selle täitmisel, tühistamisel või aegumisel. Kui olemasolev finantskohustis asendatakse sama laenuandja teise kohustisega, millel on märkimisväärselt erinevad tingimused, või kui olemasoleva kohustise tingimusi oluliselt muudetakse, loetakse sellist asendamist või muutmist esialgse kohustise kajastamise lõpetamiseks ja uue kohustise arvelevõtmiseks. Vastavate bilansiliste maksumuste vaheline erinevus kajastatakse kasumiaruandes.

Finantsinstrumentide saldeerimine

Finantsvarad ja -kohustised saldeeritakse ning kajastatakse finantsseisundi aruandes netosummana vaid juhul, kui kajastatud summade tasaarveldamiseks on juriidiline õigus ning on olemas soov tasaarveldada või realiseerida varad ja täita kohustised samaaegselt. Kõnealune juriidiline õigus ei tohi sõltuda tulevikus aset leidvatest sündmustest ning peab olema rakendatav tavapärase äritegevuse käigus ning juhul kui Ettevõtte või tehingu vastaspool ei täida oma kohustusi, muutub maksejõuetuks või pankrotistub.

X Eraldised

Eraldisi kajastatakse juhul, kui ettevõttel on minevikus aset leidnud sündmusest tulenev juriidiline või faktiline kohustis, on tõenäoline, et selle kohustise täitmise tulemusena

majanduslikku kasu sisaldavad ressursid vähenevad, ning kohustise summat on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Lubadusi, garantiisid ja muid kohustusi, mis võivad teatud olukordades (mis ei ole veel tekkinud) muutuda siduvaks kohustuseks, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Möödunud sündmustest tulenevad eksisteerivad kohustused, mis juhtkonna hinnangul ei realiseeru või mida ei saa usaldusväärselt hinnata, kajastatakse samuti tingimuslike kohustistena.

XI Riiklik sihtfinantseerimine

Riiklikke sihtfinantseeringuid vara soetamiseks kajastatakse esialgu edasilükkunud tuluna, kui on olemas piisav kindlus, et see tulu laekub ning ettevõtte vastab kõigile sihtfinantseerimisega seotud tingimustele. Ettevõtte poolt soetatud vara maksumust kompenseerivad sihtfinantseeringuid kajastatakse kasumiaruandes süsteemselt tuluna vara kasuliku eluea jooksul. Tegevuskulude sihtfinantseerimist kajastatakse kasumiaruandes nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud.

XII Rendid

Lepingu sõlmimisel hindab Ettevõtte, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet, st kas lepinguga antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikus.

Ettevõtte kasutab kõigi rendilepingute kajastamiseks ja mõõtmiseks samu põhimõtteid. Ettevõtte kajastab rendikohustise rendimaksete tasumiseks ning vara kasutusõiguse alusvara kasutamiseks.

Vara kasutusõigus

Rendiperioodi alguses (st päeval, mil alusvara antakse kasutamiseks üle) kajastab Ettevõtte vara kasutusõiguse. Vara kasutusõigus kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad kahjumid ning mida on korrigeeritud vastavalt rendikohustiste ümberhindamisele. Vara kasutusõiguse soetusmaksumus koosneb kajastatud rendikohustistest, esmastest otsekulutustest ning rendiperioodi alguses või enne seda tehtud rendimaksetest, millest on lahutatud saadud rendistiimulid. Vara kasutusõigust amortiseeritakse kas lineaarselt või kahaneva jäägi meetodil kas rendiperioodi või vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul (sõltuvalt sellest, kumb on lühem), amortisatsioonimäärad jäävad vahemikku:

Masinad ja seadmed	3–5% (kahanev meetod)
Mootorsõidukid ja muud seadmed	10-25% (lineaarne meetod)

Kui rendiperioodi lõpus läheb renditava vara omandiõigus üle Ettevõttele või vara maksumus peegeldab ostuõiguse realiseerimise hinda, kasutatakse amortisatsiooni arvestamisel vara hinnangulist kasulikku eluiga.

Ka vara kasutusõiguse väärtus võib langeda. Palun leia arvestuspõhimõtteid sektsioonist “Materiaalne põhivara”.

Vara kasutusõigus kajastatakse finantsseisundi aruandes real "Materiaalne põhivara".

Rendikohustised

Rendiperioodi alguses kajastab Ettevõtte rendikohustised rendiperioodi jooksul tasumisele kuuluvate rendimaksete nüüdisväärtuses. Rendimaksed sisaldavad fikseeritud makseid (k.a sisuliselt fikseeritud makseid), millest on lahutatud saadaolevad rendistiimulid, muutuvaid rendimakseid, mis sõltuvad indeksist või määrast, ning summasid, mida tuleb jääkväärtuse garantiide alusel eeldatavasti tasuda. Samuti loetakse rendimaksete koosseisu piisavalt kindlalt realiseerimisele kuuluva ostuõiguse realiseerimise hind ning rendilepingu lõpetamisel tasumisele kuuluvad trahvid juhul, kui rendiperioodi kindlaksmääramisel eeldatakse, et Ettevõtte kasutab rendilepingu lõpetamise õigust. Muutuvad rendimaksed, mis ei sõltu ühestki indeksist ega määrast, kajastatakse kuluna perioodil, mil nimetatud makseid tingiv sündmus või tingimus aset leiab.

Ettevõtte kasutab rendimaksete nüüdisväärtuse leidmiseks rendi sisemist intressimäära, kuna enamuse Ettevõtte rendilepingutest on pangaga sõlmitud liisingulepingud, mistõttu võrdub rendi sisemine intressimäär liisingulepingu nominaalintressimääraga. Pärast rendiperioodi algust suurendatakse rendikohustiste summat jooksvalt kogunenud intressi võrra ning vähendatakse tehtud rendimaksete võrra. Rendikohustiste bilansiline väärtus hinnatakse ümber ka juhul, kui muudetakse rendiperioodi, rendimakseid (nt tulevased maksed muutuvad nende arvutamise aluseks oleva indeksi või määra muutumise tõttu) või alusvara ostuõiguse hinnangut.

Ettevõtte rendikohustisi kajastatakse intressikandvate võlakohustiste all (vt lisa 12).

XIII Kohustuslik reservkapital

Omakapital sisaldab kohustuslikku reservkapitali, mis moodustatakse kooskõlas Eesti äriseadustikuga. Vastavalt nimetatud õigusaktis sätestatud nõudmistele on Ettevõtte kohustatud eraldama 5% oma aastakasumist kohustuslikku reservkapitali kuni see moodustab vähemalt 10% Ettevõtte aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali tohib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumit ei ole võimalik katta vabast aktsiakapitalist ning samuti Ettevõtte aktsiakapitali suurendamiseks. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta.

XIV Tulumaks

Ettevõtte tulumaks

Eesti Vabariigi tulumaksuseaduse kohaselt ei pea ettevõtted maksma tulumaksu oma tuludelt (majandusaasta kasumilt). Selle asemel on tulumaksuga maksustatud kasumi jaotamine (dividendid).

Kehtiv maksumäär on 20/80 väljamakstud netodividendist. Regulaarselt makstava dividendi puhul

kohaldub madalam maksumäär 14/86. Regulaarseks loetakse seda osa jaotatud kasumist, mis on võrdne või väiksem viimase kolme aasta jooksul jaotatud Eesti maksustatud kasumiga.

Tulumaks, mis tuleb tasuda dividendide väljamaksmisel, kajastatakse selle perioodi tulumaksukuluna mil dividendid välja kuulutati (kui tekkis maksekohustus).

Maksustamissüsteemi eripära tõttu edasilükkunud tulumaksukohustisi ja -varasid ei teki. Tulumaksukohustist, mis tekiks jaotamata kasumi dividendidena välja maksmisel, finantsseisundi aruandes ei kajastata. Selle asemel kajastatakse raamatupidamise aastaaruande lisades (lisa 14) potentsiaalne tulumaksukohustus, mis tekiks kogu vaba omakapitali dividendidena väljamaksmisel.

XV Faktooring

Ettevõtte jagab oma nõuded ostjate vastu ärimudeli alusel kahte portfelli.

- Nõudeid ostjate vastu, mis tulenevad kliendilepingutest, kus hoitakse finantsvara ärimudeli raames, mille eesmärk on hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses ning nende väärtuse langust kontrollitakse lisa 3 (IV) toodud viisil.
- Nõudeid ostjate vastu, mis tulenevad kliendilepingutest, mille raames hoitakse finantsvara vaid selle müümise eesmärgil, kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Faktooringulepingutest saadavad laekumised kajastatakse klientidelt saadud ettemaksetena vaid juhul, kui konkreetse võlgnikuga seotud krediidirisk jääb endiselt Ettevõtte kanda. Kui krediidirisk jääb aga teise lepingupoole või faktori kanda, tasaarveldatakse laekumised vastava võlgniku võlasaldoga. Olemasolevate faktooringulepingute puhul kajastab Ettevõtte nõude vaid ulatuses, mis pole nende finantsseisundi aruandes faktoorigitud (tavaliselt 10% ulatuses). Nõude faktoorigitud osa kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande eeldatavalt kättesaadavate rahavoogude alusel.

Arvestades, et 10% tagasimakse toimub enamasti 2-3 kuu jooksul, raha ajaväärtus allesjäänud nõude õiglast väärtust oluliselt ei mõjuta.

XVI Kasvuhoonegaaside heited

Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi alusel saab Ettevõtte tasuta heiteõigusi. Õigusi antakse kord aastas ning vastutasuks peab Ettevõtte loovutama õigusi mahu, mis võrdub tema tegelike heitekogustega. Ettevõtte kohaldab antud heiteõiguste kajastamisel netokohustiste põhimõtet.

Seega kajastatakse eraldist ainult siis, kui tegelikud heited ületavad antud ja kasutamata heiteõigusi. Heiteõiguste ülejääki finantsseisundi aruandes ei näidata. Aasta jooksul õiguste müügist saadud tulu kajastatakse raamatupidamises tehingu sõlmimisel kasumiaruande real „Muud äritulud“. Teistelt osapooltelt ostetud heiteõigusi kajastatakse soetusmaksumuses. Heidetega seotud kulusid kajastatakse muude ärikuludena. 2022. ja 2021. aasta 31. detsembril seisuga Horizon Tselluloosi ja Paberi AS-il selliseid eraldisi ei olnud.

XVII Seotud osapooled

Äriühinguid ja füüsilisi isikuid peetakse seotud osapoolteks juhul, kui üks neist omab teise üle valitsevat või olulist mõju majandustegevust puudutavate otsuste tegemisel. Ettevõtte seotud osapoolteks loetakse järgmiseid äriühinguid ja füüsilisi isikuid:

- lõplikku kontrolli omav emaettevõtte;
- teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted;
- Ettevõtte ja emaettevõtte juhtkonna võtmeisikud;
- ülaltoodud poolte lähisugulased ja nende valitseva või olulise mõju all olevad äriühingud.

XVIII Sündmused pärast aruandekuupäeva

Raamatupidamise aastaaruandes on kajastatud olulisi varade ja kohustiste hindamist mõjutavaid asjaolusid, mis ilmsid aruandekuupäeva (31. detsember 2023) ja raamatupidamise aastaaruande koostamise kuupäeva vahel ning on seotud aruandeperioodil või varem toimunud tehingutega. Pärast aruandekuupäeva toimunud sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud ent millel on oluline mõju järgmise majandusaasta tulemustele, on samuti raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

XIX Muudatused arvestuspõhimõtetes ja esitusviisid

A) Muudatused arvestuspõhimõtetes ja avalikustatavas teabes

Arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigil aruandes esitatud perioodidel, välja arvatud järgnevad uued ja/või muudetud IFRS-id, mida on rakendatud alates 1. jaanuarist 2023:

- **IFRS 17 „Kindlustuslepingud“**

Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Uus raamatupidamisstandard reguleerib kindlustuslepingute kajastamist, mõõtmist, esitamist ja avalikustamist. IFRS 17 kehtib kõikidele väljastatud kindlustuslepingutele ning teatud garantiidele ja võimaliku kasumiosalusega finantsinstrumentidele. Kuna ettevõtte IFRS 17 rakendusallasse kuuluvaid lepinguid ei väljasta, ei mõjuta selle rakendumine ka ettevõtte finantstulemusi, finantsseisundit ega rahavooge.

- **IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRS-ide rakendusjuhendi nr 2 muudatused: arvestusmeetodite avalikustamine**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Muudatustega antakse juhiseid selle kohta, kuidas otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. IAS 1 muudatustega asendatakse nõue avalikustada 'peamised' arvestuspõhimõtted nõudega avalikustada 'olulisemad' arvestuspõhimõtted. Rakendusjuhendisse on lisatud ka täpsemad suunised ja näited, mis peaksid aitama otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. Ettevõtte on hinnanud oma avalikustatavaid arvestuspõhimõtteid ja nõustus esitama ainult olulised arvestusmeetodid kooskõlas IAS 1 nõuetega.

- **IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused: arvestushinnangute mõiste**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele ning need puudutavad kõiki 1. jaanuaril 2023 või hiljem arvestuspõhimõtetes ja arvestushinnangutes toimuvaid muutusi. Uue definitsiooni kohaselt on arvestushinnang raamatupidamise aastaaruandes kajastuv rahaline summa, mille mõõtmisel esineb

hinnangu ebakindlus ning mis ei tulene eelneva perioodi vigade korrigeerimisest. Samuti täpsustatakse muudatustega, mis on arvestushinnangute muutused ning kuidas need erinevad muutustest arvestuspõhimõtetes ja vigade korrigeerimisest. Juhtkond on hinnanud standardi mõju ja leiab, et need muudatused ei avalda olulist mõju ettevõtte finantsaruannetele.

- **IAS 12 „Tulumaks“ muudatused: edasilükkunud tulumaks, mis on seotud ühest tehingust tulenevate varade ja kohustistega**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Muudatustega kitsendatakse ja selgitatakse esmase kajastamise erandi rakendusala ning täpsustatakse, kuidas peaksid ettevõtted arvestama edasilükkunud tulumaksu, mis on seotud ühest tehingust tulenevate varade ja kohustistega, nagu rendilepingud ja eemaldamise kohustused. Muudatustega selgitatakse, et kui kohustise arveldamiseks tehtavad maksed saab maksustamisel maha arvata, tuleb kohaldatavaid maksuseadusi arvesse võttes otsustada, kas sellised mahaarvamised omistatakse maksustamise eesmärgil kohustisele või sellega seotud varale. Muudatuste kohaselt ei saa rakendada esmase kajastamise erandit tehingutele, mille esmasel kajastamisel tekkiv mahaarvatav ja maksustatav ajutine erinevus on võrdsed. Seda saab kasutada vaid juhul, kui renditava vara ja rendikohustise (või eemaldamiskohustise ja eemaldatava vara) kajastamisel tekkiv mahaarvatav ja maksustatav ajutine erinevus ei ole võrdsed. Juhtkond on hinnanud standardi mõju ja leiab, et need muudatused ei avalda olulist mõju ettevõtte finantsaruannetele.

- **IAS 12 „Tulumaks“ muudatused: rahvusvaheline maksureform – teise samba näidiseeskirjad**

Muudatusi hakatakse kohaldama üldiselt kohe pärast väljaandmist, teatud avalikustamismõudeid hiljem. 2021. aasta detsembris avaldas Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) teise samba näidiseeskirjad, mille eesmärk on tagada, et suurte rahvusvaheliste ettevõtete suhtes kohaldataks vähemalt 15% maksumäära. 2023. aasta 23. mail andis IASB välja IAS 12 muudatused „Rahvusvaheline maksureform – teise samba näidiseeskirjad“. Muudatustega kehtestatakse ajutine kohustuslik erand, mille kohaselt ei arvestata edasilükkunud tulumaksu, mis tuleneb konkreetsetes jurisdiktsioonides teise samba näidiseeskirjade rakendamisest, ega kohaldata ka mõjutatud üksustele rakenduvaid avalikustamismõudeid, mis puudutavad teise samba tulumaksunõuete rakendamise võimalikku mõju. Perioodide puhul, mil teise samba õigusaktid on (olulises osas) vastu võetud, kuid ei ole veel jõustunud, nõutakse muudatustega teadaoleva või mõistlikult hinnatava teabe avalikustamist, mis aitab finantsaruannete kasutajatel mõista teise samba tulumaksu rakendamise mõju. Nende nõuete täitmiseks peab ettevõtte avalikustama kvalitatiivse ja kvantitatiivse teabe teise samba tulumaksu mõju kohta enda finantsaruannetele aruandeperioodi lõpus. Teise samba tulumaksuga seotud tasumisele kuuluva tulumaksu kulu ja õigusakti jõustumisele eelnenud perioodide kohta avalikustatav teave tuleb avalikustada kõigil 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatel aruandeperioodidel ning pärast 31. detsembrit 2023 lõppevatel vahearuande perioodidel. Juhtkond on hinnanud standardi mõju ja leiab, et need muudatused ei avalda olulist mõju ettevõtte finantsaruannetele.

B) Vastuvõetud, kuid mitte veel jõustunud ega ennetähtaegselt rakendatud standardid

- **IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused: kohustiste liigitamine lühi- või pikaajalisteks**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele tagasiulatuvalt vastavalt standardile IAS 8, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega soovitakse täpsustada standardis IAS 1 kohustiste lühi- ja pikaajaliseks liigitamiseks toodud põhimõtteid. Muudatustega selgitatakse, mida tähendab õigus lükata arveldamine edasi ja nõue, et see õigus peab eksisteerima aruandeperioodi lõpus, ning täpsustatakse, et kohustiste lühi- ja pikaajaliseks liigitamist ei mõjuta ei juhtkonna kavatsus ega ka tehingu vastaspoolele väljastatud optsioonid, mis võivad viia kohustuse arveldamiseni ettevõtte enda omakapitaliinstrumentide üleandmise teel. Samuti täpsustatakse muudatustes, et kohustise liigitamist mõjutavad vaid need lepingutingimused, mida ettevõtte peab täitma kas aruandekuupäeval või enne seda. Täiendavat informatsiooni tuleb avalikustada ka sellistest laenulepingutest tulenevate pikaajaliste kohustiste kohta, kus nõutakse lepingutingimuste täitmist 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. Juhtkond on hinnanud standardi mõju ja leiab, et need muudatused ei avalda olulist mõju ettevõtte finantsaruannetele.

- **IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatused: rendikohustis müügi ja tagasirendi korral**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatuste eesmärk on täpsustada standardis IFRS 16 müüja-rentniku poolt müügi-tagasirendi tehingust tuleneva rendikohustise mõõtmisel rakendatavaid kajastamisnõudeid, muutmata seejuures müügi-tagasirendi tehingutega mitteseotud rendilepingute arvestust. Täpsemalt peab müüja-rentnik tegema 'rendimaksed' või 'muudetud rendimaksed' kindlaks nii, et ta ei kajastaks kasumit ega kahjumit talle kasutusõigusega alles jäänud varalt. Nende nõuete rakendamine ei takista müüjal-rentnikul kajastamast kasumiaruandes rendi osalisest või täielikust lõpetamisest tulenevat kasumit või kahjumit. Müüja-rentnik peab rakendama muudatust tagasiulatuvalt vastavalt standardile IAS 8 kõigi müügi-tagasirendi tehingute suhtes, mis on tehtud pärast esmase rakendamise kuupäeva, milleks loetakse selle aruandeperioodi algust, kus majandusüksus IFRS 16 esmakordselt rakendas. Juhtkond ei ole veel hinnanud mõju ettevõtte finantsaruannetele.

- **IAS 7 „Rahavoogude aruanded“ ja IFRS 7 „Finantsinstrumendid: avalikustatav teave“ muudatused: finantskokkulepped tarnijatega**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega täiendatakse IFRS-i nõudeid, pannes ettevõtetele kohustuse avalikustada tarnijatega sõlmitud finantskokkulepete tingimused. Lisaks peavad ettevõtted nii aruandeperioodi alguses kui ka lõpus avalikustama tarnijatega sõlmitud finantskokkulepetest tulenevate finantskohustiste bilansilised väärtused ja kirjed, mille koosseisus on kõnealused kohustised kajastatud, ning samuti kõigi selliste finantskohustiste ja kirjete bilansilised väärtused, mille puhul on rahastamise pakkujad vastavad võlad tarnijatele juba tasunud. Ettevõtted peavad avalikustama ka tarnijatega sõlmitud finantskokkulepetest tulenevate finantskohustiste bilansilistes väärtustes toimunud mitterahaliste muutuste liigi ja mõju, kui kõnealuste muutuste tulemusel on tekkinud olukord, kus finantskohustiste bilansilised väärtused pole võrreldavad. Samuti nõutakse muudatustega, et ettevõtted avalikustaks aruandeperioodi alguse ja lõpu seisuga maksetähtaegade vahemiku nii rahastamise pakkujate ees olevate finantskohustiste kui ka võrreldavate tarnijatele võlgu oldavate summade puhul, mis ei tulene eelkirjeldatud kokkulepetest. Juhtkond ei ole veel hinnanud mõju ettevõtte finantsaruannetele.

- **IAS 21 „Valuutakursside muutuste mõjud“ muudatused: vahetatavuse puudumine**
Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2025 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega täpsustatakse, kuidas hinnata, kas valuuta on vahetatav, ning kuidas määrata hetkekurssi, kui valuuta ei ole vahetatav. Valuutat peetakse teise valuuta vastu vahetatavaks, kui ettevõttel on võimalik omandada teine valuuta mõistliku aja jooksul ning sellise turu või vahetusmehhanismi kaudu, mille puhul loob vahetustehing täitmisele pööratavad õigused ja kohustused. Kui valuutat ei saa teise valuuta vastu vahetada, peab ettevõtte hindama hetkekurssi mõõtmiskuupäeva seisuga. Hinnanguline hetkekurss peaks kajastama kurssi, millega toimuks valitsevates majandustingimustes mõõtmiskuupäeval turuosaliste vahel tavapärane vahetustehing. Muudatustega lubatakse ettevõttel kasutada hetkekursina jälgitavat vahetuskurssi ilma täiendava korrigeerimise või muu hindamistehnika rakendamiseta. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole veel hinnanud mõju ettevõtte finantsaruannetele.
- **IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“ ja IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“ muudatused: varade müügi ja üleandmise tehingud investori ning tema sidus- või ühisettevõtete vahel**
Muudatustes käsitletakse ebakõlasid IFRS 10 ja IAS 28 nõuete vahel, mis puudutavad varade müügi ja üleandmise tehinguid investori ning tema sidus- või ühisettevõtete vahel. Muudatuste tulemusena kajastatakse kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul täies ulatuses (sõltumata sellest, kas neid hoitakse tütarettevõttes või mitte). Kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks mittekvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul kajastatakse osaliselt ka siis, kui kõnealuseid varasid hoitakse tütarettevõttes. 2015. aasta detsembris lükkas IASB muudatuse jõustumise kuupäeva määramata ajaks edasi, et oodata ära oma kapitaliosaluse meetodit käsitleva uuringu tulemused. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Kuna ettevõttel selliseid lepinguid IFRS 10 ja IAS 28 raames ei ole, ei mõjuta selle rakendamine ettevõtte finantsaruandeid.
- **IFRS 18 Finantsaruannetes esitamine ja avalikustamine**
Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) andis uue standardi välja 9. aprillil 2024, mis asendab IAS 1 Finantsaruannete esitamine. IFRS 18 kehtestab uued nõuded kasumiaruandes esitamisele, sealhulgas kindlaksmääratud kogusummadele ja vahesummadele. See nõuab ka juhtkonna määratletud tulemusnäitajate avalikustamist ja sisaldab uusi nõudeid finantsteabe koondamiseks ja jaotamiseks, mis põhinevad esmaste finantsaruannete ja lisade tuvastatud rollidel. Lisaks tehakse sellest tulenevalt muudatusi teistes raamatupidamisstandardites. Uus standard hakkab kehtima 1. jaanuaril 2027 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. IFRS 18 ei ole veel EL-i poolt heaks kiidetud. Juhtkond ei ole veel hinnanud mõju ettevõtte finantsaruannetele.
- **IFRS 19 Avaliku aruandekohustusega tütarettevõtted: avalikustamine**
IASB andis uue standardi välja 9. mail 2024. IFRS 19 lubab vähendada avalikustatavat teavet tütarettevõtete puhul, kellel ei ole avalikku aruandlust ja kelle emaettevõtte rakendab oma konsolideeritud finantsaruannetes IFRS-i raamatupidamisstandardeid, rakendades samal ajal kajastamise, mõõtmise ja esitamise nõudeid. muudes IFRS-i raamatupidamisstandardites. Uus standard hakkab kehtima 1. jaanuaril 2027 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. IFRS 19 ei ole veel EL-i poolt heaks kiidetud. Arvestades, et

Ettevõtte ei ole tütarettevõtteid, ei eelda juhtkond, et IFRS 19 avaldaks olulist mõju Ettevõtte finantsaruannetele.

XX Olulised raamatupidamisotsused, hinnangud ja eeldused

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruande koostamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega nõuab juhtkonnalt hinnangute ja eelduste kasutamist, mis mõjutavad aruandes kajastatud varasid ja kohustisi, tingimuslike varade ja kohustiste esitamist raamatupidamise aastaaruande kuupäeva seisuga ning aruandeperioodi tulusid ja kulusid. Juhtkonna hinnanguid on kasutatud peamiselt eraldiste moodustamiseks ja ümberhindamiseks, nõuete väärtuse langusest tingitud eraldise loomiseks ning varude väärtuse languse, põhivara kasuliku tööea ning tingimuslike nõuete ja kohustiste hindamiseks.

Muutused juhtkonna hinnangutes kajastatakse selle perioodi kasumiaruandes, mil muutus ilmnes. Tegelikud tulemused võivad sellistest hinnangutest erineda.

Ettevõtte arvestuspõhimõtete rakendamisel on juhtkond kasutanud järgmisi hinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad kõige enam raamatupidamise aastaaruandes kajastatud summasid.

Tegutsev ettevõtte

Juhtkond on hinnanud ega ole tuvastanud sündmusi või tingimusi, mis üksikult või kollektiivselt võivad tekitada märkimisväärset kahtlust (majandus)üksuse suutlikkuses jätkata tegevust. Juhtkond ei ole teadlik sündmustest või tingimustest pärast juhtkonna hinnangu perioodi, mis võivad panna olulise kahtluse alla (majandus)üksuse suutlikkuses jätkata tegevust.

Mittefinantsvara väärtuse langus

Väärtus on langenud, kui vara või raha teeniva üksuse bilansiline jääkmaksumus ületab selle kaetavat väärtust, mis arvutatakse diskonteeritud rahavoogude meetodil. Rahavood tuletatakse järgmise viie aasta eelarvest ning need ei hõlma ümberstruktureerimist, mille tegemist pole Ettevõtte veel otsustanud, ega olulisi tulevasi investeeringuid, mis suurendavad kontrollitava raha teeniva üksuse vara tulukust.

Võttes arvesse jõupaberituru jahutamist 2022. aasta lõpus, on juhtkond otsustanud läbi viia vara väärtuse languse testi ning hinnata vara kaetavat väärtust vastavalt lisa 2 jaotises VIII Vara väärtuse langus kirjeldatud arvestuspõhimõttele. Vara kaetav väärtus leiti kasutusväärtuse kaudu diskonteeritud rahavoogude meetodil. Hindamisel kasutati rahavoogude prognoose, mis põhinesid viis aastat ette prognoositud finantsandmetel. Kaetavat väärtust mõjutavad nii diskonteeritud rahavoo mudelis kasutatav diskontomäär kui ka hinnangulised tulevased rahavood. Tulevaste rahavoogude hindamine ja diskontomäära valimine nõuab juhtkonnalt otsuste ja hinnangute kasutamist. Vara kasutusväärtuse hindamisel kasutati jätkuperioodi väärtuse kasvumäära 3% ja 11% diskontomäära. Diskontomäär on maksueelne näitaja, mis kajastab kapitali kaalutud keskmist hinda.

Ettevõtte poolt aruandeperioodi lõpus tehtud vara väärtuse languse test näitas, et raamatupidamise aastaaruandes pole vaja väärtuse langust kajastada.

Varude väärtuse langus

Vara väärtuse langus tekib siis, kui varude bilansiline väärtus ületab selle kaetavat väärtust. 2023. aastal langes alla 16 tuh EUR (2022: 15 tuh EUR) väärtuses aegunud tootmismaterjale ning allahinnati valmistoodangut summas 148 tuh EUR (2022: 86 tuh EUR). Vaata lisa 7.

Tootmismaterjalid kajastuvad kasumiaruandes real "Kaubad, toore, materjal ja teenused", valmistoodang kirjes "Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus".

Õiglase väärtuse hindamine

Õiglane väärtus on hind, mis saadaks vara müügil või makstaks kohustise üleandmisel hindamiskuupäeval turuosalistevahelises tavapärase tehingus. Vara või kohustise õiglast väärtust hinnatakse eeldusel, et turuosalised lähtuvad vara või kohustise hinna määramisel oma majanduslikest huvidest.

Õiglase väärtuse hindamiseks kasutatakse meetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kasutamiseks eksisteerib piisavalt andmeid, et hinnata õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustised, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse, või mille õiglased väärtused on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt alltoodud õiglase väärtuse hierarhiale, mis põhineb madalaima taseme sisendil mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna:

- Tase 1 — noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele
- Tase 2 — hindamismeetodid, mille puhul madalaima taseme olulised sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad
- Tase 3 — hindamismeetodid, mille puhul madalaima taseme olulised sisendid ei ole otseselt või kaudselt jälgitavad

Ettevõtte hindab iga aruandeperioodi lõpul, kas varad ja kohustised, mis esinevad finantsaruannetes perioodide lõikes korduvalt, vajavad tasemete vahel ümberklassifitseerimist (põhinedes madalaimal sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse hindamisele tervikuna).

LISA 4. ÜMBERKLASSIFITSEERIMINE

Teatud summad 2022. AASTA KOONDKASUMIARUANNE on ümber klassifitseeritud. See oli osa laiemast pingutusest parandada finantsaruannete selgust ja võrreldavust. Need ümberklassifitseerimised ei mõjuta Ettevõtte varem kajastatud finantsseisundit, koondkasumit ega rahavoogusid.

	2022 varem teatatud	Muutus	2022 korrigeeritud
Kaubad, toore, materjal ja teenused	38 788	3 960	42 748
Mitmesugused kulud	7 377	-3 945	3 432
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-3 788	86	3 702
Muud ärikulud	259	-101	158

LISA 5. RAHA JA RAHALÄHENDID

	31.12.2023	31.12.2022
Raha kassas	2	0
Raha pangakontodel *	3 926	5 150
KOKKU	3 927	5 150

* Need summad sisalduvad pangas hoitava üleöödeposiidi summas 3 856 tuh EUR, intressi määr on 2,1% (2022: 5 082 tuh EUR, 0,01%)

LISA 6. NÕUDED OSTJATE VASTU JA MUUD NÕUDED

	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded ostjate vastu	1 642	3 000
Eeldatav krediidikahju	-98	-97
Käibemaksunõue	216	196
Muud intressinõuded (lisa 23)	74	69
Lühiajalised laenud (lisa 23)	126	126
Muud nõuded	123	76
KOKKU	2 083	3 370

Nõuded ostjate vastu ei ole intressikandvad ja maksetingimused on tavaliselt 14–90 päeva. Muud nõuded summas 123 tuh EUR sisaldavad muid nõudeid seotud osapooltelt summas 42 tuh EUR (31.12.2022: 42 tuh EUR), vaata lisa 23.

EELDATAV KREDIIDIKAHJU

Saldo seisuga 31. detsember 2022	-97
Perioodi jooksul tekkinud	-1
Perioodi jooksul tühistatud	0
Saldo seisuga 31. detsember 2023	-98
Saldo seisuga 31. detsember 2021	-97
Perioodi jooksul tekkinud	0
Perioodi jooksul tühistatud	0
Saldo seisuga 31. detsember 2022	-97

LISA 7. VARUD

	31.12.2023	31.12.2022
Tootmismaterjal	2 669	6 420
Lõpetamata toodang	339	326
Valmistoodang	3 607	4 595
Valmiskaubad teel klientidele	312	426
KOKKU	6 926	11 767

2023. aastal hinnati alla aegunud tootmismaterjale, allahidluse summa oli 16 tuh EUR (2022: 15 tuh EUR ning kanti maha valmistoodangut summas 148 tuh EUR (2022: 86 tuh EUR).

Tootmismaterjalid kajastuvad kasumiaruandes real "Kaubad, toore, materjal ja teenused", valmistoodang kirjes "Valmistoodangu ja lõpetamata toodangu varude muutus".

LISA 8. MATERIAALNE PÕHIVARA

	Maa ja ehitised	Rajatised, seadmed ja sõidukid	Vara kasutusõigus - hoonestusõigus	Vara kasutusõigus - seadmed	Vara kasutusõigus - transport	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus							
Seisuga 31. detsember 2021	24 903	115 306	0	3 652	129	245	144 234
Ostud	127	1 147	0	0	0	1 085	2 359
Müügid	0	-19	0	0	0	0	-19
Ümberliigitamised	0	503	0	0	0	-503	0
Seisuga 31. detsember 2022	25 030	116 936	0	3 652	129	827	146 574
Ostud	16	659	0	0	0	560	1 236
Müügid	0	-68	0	0	0	0	-68
Ümberliigitamised immateriaalsest põhivarast	0	0	192	0	0	0	192
Ümberliigitamised	0	1 468	0	-514	-78	-875	0
Seisuga 31. detsember 2023	25 046	118 996	192	3 138	51	512	147 934
Kulum ja väärtuse langus							
Seisuga 31. detsember 2021	6 391	41 822	0	875	95	0	49 183
Amortisatsioonikulu aastas	377	2 744	0	181	14	0	3 316
Müügid	0	-19	0	0	0	0	-19
Seisuga 31. detsember 2022	6 768	44 547	0	1 055	109	0	52 480
Amortisatsioonikulu aastas	371	2 757	4	124	10	0	3 267
Müügid	0	-59	0	0	0	0	-59
Ümberliigitamised immateriaalsest põhivarast	0	0	48	0	0	0	48
Ümberliigitamised	0	483	0	-406	-78	0	0
Seisuga 31. detsember 2023	7 139	47 729	52	774	41	0	55 736
Bilansiline jääkmaksumus							
Seisuga 31. detsember 2023	17 907	71 266	140	2 364	10	512	92 199
Seisuga 31. detsember 2022	18 262	72 389	0	2 597	20	827	94 095

LISA 9. IMMATERIAALNE PÕHIVARA

	Patendid ja litsentsid	Arvuti-tarkvara	Muu immateriaalne põhivara	Kokku
Soetusmaksumus				
Seisuga 31. detsember 2021	10	452	202	664
Ostud	0	0	0	0
Müügid	0	0	0	0
Seisuga 31. detsember 2022	10	452	202	664
Ostud	0	0	0	0
Müügid	0	0	0	0
Ümberliigitamised materiaalse põhivarasse	0	0	-192	-192
Seisuga 31. detsember 2023	10	452	10	473
Kulum ja väärtuse langus				
Seisuga 31. detsember 2021	10	452	46	508
Amortisatsioonikulu aastas	0	0	7	7
Müügid	0	0	0	0
Seisuga 31. detsember 2022	10	452	53	515
Amortisatsioonikulu aastas	0	0	2	2
Müügid	0	0	0	0
Ümberliigitamised materiaalse põhivarasse	0	0	-48	-48
Seisuga 31. detsember 2023	10	452	7	469
Bilansiline jääkmaksumus				
Seisuga 31. detsember 2023	0	0	3	3
Seisuga 31. detsember 2022	0	0	149	149

LISA 10. RENDIKOHUSTISED

Ettevõtte on rendilepingud erinevatele oma tegevuses kasutatavatele masinatele, sõidukitele. Masinate rendilepingute rendiperioodid on üldjuhul 6 aastat, mootorsõidukite ja muude seadmete rendiperioodid on üldjuhul 3–5 aastat.

Allpool on toodud rendikohustiste bilansilised väärtused (mis on kajastatud finantsseisundi aruandes kirje „Intressikandvad võlakohustised” all) ja muutused perioodi jooksul:

	2023	2022
Seisuga 1. jaanuar 2022	1 052	1466
Lisandumised	0	0
Arvestatud intressid (Lisa 22)	39	18
Tagasimaksed	-453	-432
Seisuga 31. detsember 2022	638	1 052
Lühiajaline osa	601	592
Pikaajaline osa	36	460

Kasumiaruandes kajastatud summad on järgmised:

	2023	2022
Vara kasutusõiguse amortisatsioonikulu (lisa 8)	135	195
Intressikulu rendikohustistelt (lisa 22)	39	18
Kasumiaruandes kajastatud kogusummad	173	213

Vt lisa 12.

LISA 11. VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD KOHUSTISED

	31.12.2023	31.12.2022
Võlad tarnijatele ja muud kohustised		
Võlad tarnijatele	2 421	1 889
Palgad ja maksukohustised *	1 368	1 475
Intressivõlad	86	79
Muud võlgnevused	8	12
KOKKU	3 882	3 455
Ettemaksed		
Klientidelt saadud ettemaksed toodete eest	199	439
KOKKU	199	439

- Võlad tarnijatele on intressideta ja nende arveldamine toimub tavaliselt 30 päeva jooksul
- Muud võlad on intressideta ja nende keskmine tähtaeg on üks kuu

- Klientidelt saadud ettemaksed toodete eest on lepingulised kohustised klientide ees ja sisaldavad ettemakseid kaupade eest, mida Ettevõtte on kohustatud müüma pärast aruandekuupäeva. Ettemaksed ei ole ettevõtte vara.

*Palgad ja maksukohustised:

	31.12.2023	31.12.2022
Palgavõlg*	1 102	1 099
Üksikisiku tulumaks	76	121
Erisoodustuse tulumaks	8	7
Sotsiaalmaks	165	226
Töötuskindlustusmaks	10	14
Kohustuslik kogumispension	3	4
Aktsiisimaks	3	4
KOKKU	1 368	1 475

* Sisaldab puhkusetasude reservi 2023. aasta 31. detsembri seisuga summas 392 tuhat eurot (31.12.2022: 442 tuhat eurot).

LISA 12. INTRESSIKANDVAD VÕLAKOHUSTISED

	Laenu summa	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Keskmise intressimäär	Tähtaeg
			12 kuu jooksul	Üle 12 kuu		
Pangalaenud	26 500	7 305	2 555	4 750	3 kuu EURIBOR+1.75%-1.98%	August 2026- Veebruar 2027
Faktooring		693	693	0	1 kuu EURIBOR+1.5%	Aprill 2024
Ekspordiakreditiivid		0	0	0	3 kuu EURIBOR 1.75%	September 2024
Laenud seotud osapooltelt (Lisa 23)	242	242	242	0	4%	Detsember 2024
Rendikohustised (Lisa 10)		638	601	36	6 kuu EURIBOR+1.05%-1.6%	Juuni 2024- Märts 2025
KOKKU	26 742	8 878	4 092	4 786		

	Laenu summa	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Keskmine intressimäär	Tähtaeg
			12 kuu jooksul	Üle 12 kuu		
Pangalaenud	25 000	9 406	9 406	0	3 kuu EURIBOR+1.5%- 1,85%	August- Detsember 2023
Faktooring		1 304	1 304	0	1 m EURIBOR+1.5%	Aprill 2023
Ekspordiakrediitivid		645	645	0	3 m EURIBOR+1.75%	Märts 2023
Laenud seotud osapooltelt (Lisa 23)	242	242	242	0	4%	Detsember 2023
Rendikohustised (Lisa 10)		1 052	592	460	6 m EURIBOR+1.05%- 1.6%	Märts 2023- Detsember 2024
KOKKU	25 242	12 649	12 188	460		

2023. aasta lõpu seisuga panditud varade bilansiline väärtus on 89 174 tuhat eurot (2022: 90651 tuhat eurot).

LISA 13. SIHTFINANTSEERIMINE

	2023	2022
Seisuga 1. jaanuar	3 925	4 045
Kajastatud koondkasumiaruandes (Lisa 16)	-116	-120
Seisuga 31. detsember	3 809	3 925
Lühiajalised kohustised	113	116
Pikaajalised kohustised	3 696	3 809

Sihtfinantseerimist on saadud teatud materiaalse põhivara objektide ostmiseks. Nende toetustega ei kaasne täitmata tingimusi ega ettenägematuid kulusid. Toetused amortiseeritakse koos vastava vara kasuliku elueaga ja kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude all.

LISA 14. AKTSIAKAPITAL

	31.12.2023	31.12.2023
Tavaaktsiad nominaalväärtusega 1 EUR/tk	14 828 755	14 828 755
Tolaram Industries Pte. Limited	14 828 755	14 828 755
Aktsiakapital (tuhandetes eurodes)	14 829	14 829
Tolaram Industries Pte. Limited	14 829	14 829

Seisuga 31. detsember 2023 (ja 31. detsember 2022) kõik aktsiad olid emiteeritud ning nende eest on täies ulatuses tasutud.

Omakapital sisaldab kohustuslikku reservi, mis on moodustatud vastavalt Eesti äriseadustikule. Nimetatud seaduses sätestatud nõuete kohaselt reserveerib Ettevõtte 5% oma aastasest kasumist, kuni kohustuslik reserv moodustab vähemalt 10% Ettevõtte aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservi saab kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumit ei ole võimalik katta jaotatava omakapitaliga, samuti Ettevõtte aktsiakapitali suurendamiseks. Kohustuslikku reservi ei saa dividendidena välja maksta.

Ettevõtte potentsiaalne tulumaksukohustus

2023. aasta 31. detsembri seisuga oli ettevõtte jaotamata kasum 72 284 tuhat eurot (2022: 78 021 tuhat eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustus mis tekiks ettevõtte jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel on 14 457 tuhat eurot (2022: 15 604 tuhat eurot). Seega saab Ettevõtte netodividendina välja maksta 57 827 tuhat eurot (2022: 62 417 tuhat eurot).

Ettevõtte 2023. aastal dividende ei maksnud. (2022. aastal maksis ettevõtte dividende summas 9 716 tuhat eurot ja kajastastas tulumaksukulu dividendide pealt summas 2 284 tuhat eurot.)

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustise arvestamisel lähtuti eeldusest, et väljamakstavad netodividendid ja nendega kaasnev tulumaksukulu kokku ei ületa 2023. aasta 31. detsembri seisuga jaotuskõlblikku kasumit.

LISA 15. KLIENDILEPINGUTEST SAADAV TULU

2023. aasta kaheteistkümne kuu müügitulu oli 20 305 tuhat eurot (2022: 68 128 tuhat eurot).

Kliendilepingutest saadav tulu tooteliikide kaupa:

	Kogus		Summa	
	2023	2022	2023	2022
			EUR	EUR
Jõupaber (tonni)	18 721	43 745	20 402	63 782
Tselluloosi keetmise kõrvalproduktid (tonni)	485	1 787	523	1 652
Taastuenergia tasud (MWh)	15 041	24 706	808	1 327
Pakenditooted (tuhandetes tükkides)	3 456	8 181	507	1 250
Muud	0	0	65	117
KOKKU			22 305	68 128

Jaotus turgude kaupa:

	Müük	
	2023	2022
Euroopa %	84	72
Aafrika %	10	20
Aasia %	4	2
Muud %	2	6

LISA 16. MUUD ÄRITULUD

	2023	2022
Saastekvootide müük	5 339	4 457
Tulu sihtfinantseerimisest (Lisa 13)	116	120
Muud tulud	24	138
KOKKU	5 479	4 715

LISA 17. KAUBAD, TOORE, MATERJAL JA TEENUSED

	2023	2022 korrigeeritud
Tooraine	7 976	15 744
Energia	8 154	20 442
Muud materjalid	1 056	2 602
Transpordikulud	1 423	3 422
Müügi komisjonitasu	161	523
Müügiks ostetud kaubad	0	15
KOKKU	18 769	42 748

LISA 18. TÖÖJÕUKULUD

	2023	2022
Keskmine töötajate arv	325	333
Juhatuse töötasu	869	1 338
Juhatuse sotsiaalmaks (33%) ja töötuskindlustusmaks (0,8%)	292	451
Juhatuse tööjõukulud	1 161	1 789
Töötajate töötasu	4 928	5 716
Töötajate sotsiaalmaks (33%), töötuskindlustusmaks (0,8%), haigushüvitised	1 657	1 890
Töötajate tööjõukulud	6 585	7 606
Kokku tööjõukulud	7 746	9 395

Juhtkonna töötajate töötasud sisaldavad juhatuse ja nõukogu liikmete töötasusid.
Avaldatud ka lisa 23.

LISA 19. MITMESUGUSED KULUD

	2023	2022 korrigeeritud
Renditööjõud	248	755
Remont ja hooldus	224	734
Kindlustus	296	292
Muu transport	131	259
Turvakulud	155	142
Muud kulud	1 135	1250
KOKKU	2 189	3 432

LISA 20. MUUD ÄRIKULUD

	2023	2022 korrigeeritud
Keskkonnatasud	53	79
Muud kulud	45	79
KOKKU	98	158

LISA 21. FINANTSTULUD

	2023	2022
Intressitulu	78	6
Kasum valuutakursi muutusest	0	1
KOKKU	78	7

LISA 22. FINANTSKULUD

	2023	2022
Intressikulud laenudelt	509	261
Intressikulu rendikohustistelt (lisa 10)	39	18
Pangatasud	39	99
Muud finantskulud	21	10
KOKKU	607	388

LISA 23. TEHINGUD JA SALDOD SEOTUD OSAPOOLTEGA

2023. ja 2022. aasta 31. detsembri seisuga olid saldod seotud osapooltega järgmised:

	31.12.2023	31.12.2022
Debitoorne võlg		
Tolaram Investments AS, Eesti	242	237
Seotud emaettevõtte kaudu		
Tasumata laen	126	126
Intressid	74	69
Muud nõuded	42	42
KOKKU	242	237

	31.12.2023	31.12.2022
Kreditoorne võlg		
Tolaram Group Inc., Briti Neitsisaared	100	100
Seotud omaniku kaudu		
Laen	100	100
Tolaram Corporation Pte LTD, Singapur	224	216
Seotud omaniku kaudu		
Laen	142	142
Intressid	80	74
Muud võlad	2	0
Tolaram Industries Pte Ltd, Singapur	0	5
Omanik		
Muud võlad	0	5
KOKKU	324	321

Aruandeaastal (ja ka 2022. aastal) seotud osapooltelt laekumisi ei olnud.

2023. aastal (ja 2022. aastal) võtmejuhtidele makstud tasud on avalikustatud lisas 18.

Tehingud seotud osapooltega aastatel 2023 ja 2022:

Tehingud seotud ettevõtetega 2023. aastal					
	Tolaram Investments AS, Eesti	Tolaram Industries Pte LTD, Singapur	Tolaram Corporation Pte LTD, Singapur	Kõrgemale juhtkonnale makstud tasud	Kokku
Muud ärikulud	44	4	5	0	54
Intressitulu	5	0	0	0	5
Intressikulu	0	0	6	0	6
Juhatuse töötasu	0	0	0	869	869
Tehingud seotud ettevõtetega 2022. aastal					
	Tolaram Investments AS, Eesti	Tolaram Industries Pte LTD, Singapur	Tolaram Corporation Pte LTD, Singapur	Kõrgemale juhtkonnale makstud tasud	Kokku
Muud ärikulud	43	8	0	0	51

Intressitulu	5	0	0	0	5
Intressikulu	0	0	5	0	5
Juhatuse töötasu	0	0	0	1 338	1 338
Makstud dividendid	0	9 716	0	0	9 716

LISA 24. FINANTSINSTRUMENDID JA FINANTSRISKIDE JUHTIMINE

Ettevõtte tegevus on avatud mitmetele finantsriskidele: tururisk (intressimäära- ja valuutarisk), krediidirisk ja likviidsusrisk. Ettevõtte riskijuhtimiskava põhineb eeldusel, et finantsturud on ettearvamatud ning tuleb võtta asjakohaseid meetmeid, et minimeerida võimalikke kahjulikke mõjusid Ettevõtte finantstegevusele.

Ettevõtte riskijuhtimine tugineb arusaamal, et Ettevõtte edukus sõltub tema ees seisvate riskide pidevast jälgimisest, põhjalikust analüüsimisest ning tõhusast juhtimisest. Finantsriskide juhtimise peaeesmärk on ennetada mistahes kahju või rahalist kahjumit, mis võiks ohustada Ettevõtte omakapitali ja tegevuse jätkamist. Ettevõtte kehtestab riskijuhtimise põhimõtted ja tegevused, mille eesmärk on riskid tuvastada, neid hinnata, jälgida ja juhtida ning hajutada neid nii ajaliselt kui ka tegevuste ja tegevusvaldkondade vahel. Riskijuhtimise põhimõtteid ja tegevusi viivad ellu ettevõtte juhid.

Finantsvarade ja -kohustiste kategooriad	Lisa	31.12.2023	31.12.2022
Finantsvarad			
Võlainstrumendid korrigeeritud soetusmaksumuses			
Muud intressinõuded	6	74	69
Nõuded ostjate vastu	6	1 545	2 903
Muud nõuded	6	42	42
Lühiajalised laenud	6	126	126
Kokku finantsvarad		1 787	3 140
Finantskohustised			
Intressikandvad võlakohustised			
Laenud	12	8 240	11 597
Rendikohustised	12	638	1 052
Kokku intressikandvad võlakohustised		8 878	12 649
Muud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustised, va intressikandvad võlakohustised			
Võlad tarnijatele ja muud kohustised	11	2 514	1 980
Kokku muud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustised		2 514	1 980
Kokku finantskohustised		11 392	14 629

Finantsinstrumentidega seotud tulud, kulud, kasumid ja kahjumid võib liigitada järgmistesse kategooriatesse:

	2023	2022	2023	2022	2023	2022
	Korrigeeritud soetus-maksumuses kajastatud laenud ja nõuded	Korrigeeritud soetus-maksumuses kajastatud laenud ja nõuded	Korrigeeritud soetus-maksumuses kajastatud finants-kohustised	Korrigeeritud soetus-maksumuses kajastatud finants-kohustised	Kokku	Kokku
Intressitulu (lisa 21)	78	6	0	0	78	6
Intressikulud (lisa 22)	0	0	-548	-279	-548	-279
Kasum valuutakursi muutusest (lisa 21)	0	1	0	0	0	1
Puhastulem	78	7	-548	-279	-469	-272

Tähtajaks tasumata finantsvarad

Alltoodud tabelis antakse ülevaade tähtajaks tasumata finantsvaradest.

	31.12.2023	31.12.2022
Kokku (Lisa 6)	1 642	3 000
Tähtaeg ei ole saabunud	1 208	2 458
<i>Tähtajaks tasumata:</i>		
Kuni 3 kuud	329	437
3–6 kuud	0	0
6–12 kuud	0	0
Üle 12 kuu	105	105
Eeldatav krediidikahju	-98	-97

Tähtajaks tasumata nõuded moodustasid kõikidest nõuetest ostjate vastu 2023. aastal 26% ja 2022. aastal 18%.

Teave nõuete ostjate vastu ja eeldatava krediidikahju kohta on esitatud lisa 6. Ettevõtte usub, et saab ebatõenäoliselt laekuvad nõuded siiski kätte ning seetõttu ei ole neid ka maha kantud.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et finantsseisundi muutumine võib tekitada Ettevõttele raskusi oma finantskohustistega kaasnevate kohustuste nõuetekohasel ja tähtaegsel täitmisel, või et Ettevõtte ei suuda müüa oma toodangut turuhinnaga ning soovitud aja jooksul. Eelkõige mõjutavad Ettevõtte likviidsust järgmised tegurid:

- Ettevõtte võime genereerida positiivset netorahavoogu oma tegevuse tagamiseks ning selliste rahavoogude volatiilsus
- Varade ja kohustiste tähtaegade lahknemine ning paindlikkus seda korrigeerida
- Kinnisvara arendamise tempo ja maht
- Rahastamise struktuur

Lühiajaline likviidsuse juhtimine põhineb juhtkonna regulaarsel arutelul ja otsustel. Lühiajalise likviidsuse juhtimise eesmärgiks on piisavate likviidsete vahendite (st raha ja rahalähendite ning väga likviidsete investeeringute) olemasolu tagamine. Hinnangutele toetudes peab Ettevõtte hoidma piisavalt likviidseid vahendeid, et tagada oma igapäevase äritegevuse katkematus. Kõnealuste vahendite kättesaadavuse tagamiseks on Ettevõtte sõlminud faktooringulepingu. Pikaajalist likviidsust mõjutavad peamiselt investeerimisotsused. Pikaajaliste projektide jälgimisega tagatakse, et investeeritavate rahavoogude aeg ja summad ei erineks oluliselt finantseerimise rahavoogude ajast ja summadest.

Finantseerimistegevusest tulenevad kohustiste muutused

	01.01.2023	Rahavood	Muud	31.12.2023
Lühiajalised intressikandvad laenud (lisa 12)	9 648	-3 601	-3 250	2 797
Lühiajalised rendikohustised (lisa 10)	592	-415	424	601
Faktooring (lisa 12)	1 304	-611	0	693
Ekspordiakreditiivid (lisa 12)	645	-645	0	0
Pikaajalised intressikandvad laenud (lisa 12)	0	1 500	3 250	4 750
Pikaajalised rendikohustised (lisa 10)	460	0	-424	36
Kokku kohustised finantseerimistegevusest	12 649	-3 770	0	8 879
	01.01.2022	Rahavood	Muud	31.12.2022
Lühiajalised intressikandvad laenud (lisa 12)	5 484	-5 231	9 394	9 648
Lühiajalised rendikohustised (lisa 10)	741	-414	265	592
Factoring (note 12)	0	1 304	0	1 304
Letter of credit (note 12)	0	645	0	645
Pikaajalised intressikandvad laenud (lisa 12)	9 394	0	-9 394	0
Pikaajalised rendikohustised (lisa 10)	725	0	-265	460
Kokku kohustised finantseerimistegevusest	16 345	-3 696	0	12 649

Finantskohustiste tähtaegade struktuur

Alljärgnevas tabelis on esitatud Ettevõtte likviidsusanalüüs lühi- ja pikaajaliste finantskohustiste osas realiseerimistähtaegade lõikes. Kõik tabelis toodud summad on diskonteerimata rahavood.

	Nõudmiseni	< 3 kuud	3–12 kuud	1–5 aastat	> 5 aastat	31.12.2023
Laenud ja intressid* (Lisa 12)	0	1 540	2 939	5 065	0	9 544
Võlad tarnijatele (Lisa 11)	0	2 428	86	0	0	2 514
Kohustised kokku	0	3 968	3 025	5 065	0	12 058

	Nõudmiseni	< 3 kuud	3–12 kuud	1–5 aastat	> 5 aastat	31.12.2022
Laenud ja intressid* (Lisa 12)	0	3 255	9 195	470	0	12 920
Võlad tarnijatele (Lisa 11)	0	1 901	79	0	0	1 980
Kohustised kokku	0	5 156	9 274	470	0	14 900

*Rendikohustised on sisse arvatud

Intressimäära- ja valuutarisk

Intressimäärarisk on risk, et turu intressimäärade tõus suurendab intressikulusid niivõrd, et see võib oluliselt mõjutada Ettevõtte tegevustõhusust. Avatus intressimäärariskile tuleneb:

1. ujuva intressimääraga laenude kasutamisest ning
2. laenude refinantseerimise vajadusest seoses kohustiste täitmise tähtaegade saabumise või uute laenude võtmisega, mis on vajalikud investeerimiskava elluviimiseks olukorras, kus finantsturgude volatiilsus kasvab ja majanduskeskkond muutub.

Enamik ettevõtte pikaajalisi laene on seotud EURIBOR-iga. Seetõttu on Ettevõtte avatud arengutele rahvusvahelistel finantsturgudel. Intressimäärariski juhitakse muu hulgas ka rahaturgude intressimäära kõvera jälgimisega, mis väljendab turuosaliste ootusi turu intressimäära osas ja võimaldab hinnata euros fikseeritud intressimäärade muutust.

Ettevõtte on analüüsinud oma maksustamiseelse kasumi ja rahavoogude tundlikkust 0,5 protsendilise intressimäärade muutuse suhtes.

Maksustamiseelse kasumi sensitiivsusanalüüs näitas, et intressimäärade muutumine (tõus või langus) 0,5 protsendi võrra mõjutaks (suurendaks või vähendaks) 2023. aasta maksustamiseelset kasumit 44 tuhande euro võrra (2022: 63 tuhande euro võrra).

Ettevõtte intressikandvad varad ja kohustised

Tähtaegade kaupa	< 3 kuud	3–12 kuud	1–5 aastat	31.12.2023 Kokku
Intressikandvad varad (Lisa 6)	0	126	0	126
Intressikandvad võlakohustised (Lisa 12)	-1 428	-2 664	-4 786	-8 878
Netopositsioon	-1 428	-2 538	-4 786	-8 752
Tähtaegade kaupa	< 3 kuud	3–12 kuud	1–5 aastat	31.12.2022 Kokku
Intressikandvad varad (Lisa 6)	0	126	0	126
Intressikandvad võlakohustised (Lisa 12)	-3 151	-9 038	-460	-12 649
Netopositsioon	-3 151	-8 912	-460	-12 523

Valuutariskide maandamiseks tehakse enamik tehinguid ja sõlmitakse enamik lepinguid eurodes.

Kõik Ettevõtte intressikandvad varad ja võlakohustised on eurodes. Seega on valuutarisk kõrvaldatud.

Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et finantsinstrumendi teine osapool tekitab Ettevõttele rahalist kahju, jättes kohustuse täitmata.

Krediidiriski juhitakse tagades, et ettevõttel ei oleks olulisi krediidiriski kontsentratsioone. Ettevõtte ennetab ja minimeerib krediidiriski, jälgides ja juhtides igapäevaselt klientide maksekäitumist, et asjakohaseid meetmeid saaks õigel ajal kasutusele võtta. Ettevõtte sõlmib äritehinguid ainult tunnustatud ja krediivõimeliste kolmandate osapooltega. Et riske veelgi minimeerida, kehtestab Ettevõtte konkreetsest kliendist lähtudes klientide võlgnevustele kindlustuslimiidid. Kui klient ei ole konkreetse kindlustuslimiidiga kaetud, siis müügi- ja krediitingimused on ettemaks või akreditiiv. Kõikidel muudel juhtudel taotletakse vastavalt Ettevõtte krediidipoliitikale eelnev nõusolek. Peale selle jälgitakse pidevalt klientide võlgnevuse saldosid tagamaks, et Ettevõtte avatus lootusetutele võlgadele ei oleks märkimisväärne.

Eeldatava krediidikahju katteks moodustatakse allahindlus. Eeldatav krediidikahju hinnatakse eelneva kogemuse alusel, võttes arvesse teise poole võimet täita lühikese aja jooksul olemasolevaid kohustusi ning arenguid majanduskeskkonnas.

Ettevõtte teeb tehinguid ainult selliste partneritega, keda peetakse krediivõimeliseks. Maksimaalne võimalik krediidirisk võrdub klientide võlgnevuse, rahalähendite ja finantsvaradesse tehtud investeeringute bilansilise väärtusega, mis olid 2023. ja 2022. aastal järgmised:

Seisuga 31. detsember	2023	2022
Raha ja rahalähendid (Lisa 5)	3 927	5 150
Nõuded ostjate vastu (Lisa 6)	1 545	2 903
Muud nõuded (Lisa 6)	242	237
Kokku	5 714	8 290

Ettevõtte hoiab oma raha Eesti pankades, mille krediidireitingud on toodud allolevas tabelis. Kõnealused andmed 2023. aasta 31. detsembri seisuga on saadaval pankade kodulehekülgedel.

31.12.2023	Raha ja rahalähendid	Moody's		Standard & Poor's		Fitsh	
		Lühi-ajaline	Pika-ajaline	Lühi-ajaline	Pika-ajaline	Lühi-ajaline	Pika-ajaline
Swedbank AS	26	P-1	Aa3	A-1	A+	F1+	AA-
SEB Pank AS	3899	P-1	Aa3	A-1	A+	F1+	AA-
Kokku (lisa 6)	3926						
31.12.2022	Raha ja rahalähendid	Moody's		Standard & Poor's		Fitsh	
		Lühi-ajaline	Pika-ajaline	Lühi-ajaline	Pika-ajaline	Lühi-ajaline	Pika-ajaline

Swedbank AS	3	P-1	Aa3	A-1	A+	F1+	AA-
SEB Pank AS	5 147	P-1	Aa3	A-1	A+	F1+	AA-
Kokku (lisa 6)	5 150						

Õiglane väärtus

Ettevõtte finantsvarasid ja -kohustisi kajastatakse bilansis. Ettevõttel ei ole märkimisväärsed bilansiväliseid finantsvarasid või -kohustisi, mida ei ole käesolevas raamatupidamise aastaaruandes kajastatud. Asjakohaste arvestus- ja aruandluspõhimõtete tõttu ei erine finantsvarade ja -kohustiste bilansilised väärtused oluliselt nende õiglasest väärtusest.

Fikseeritud intressimääraga varade ja kohustiste õiglased väärtused ei erine oluliselt nende bilansilisest jääkmaksumusest, sest fikseeritud intressimäär ei erine oluliselt turul kehtivatest intressimääradest.

Ettevõtte on andnud Keskkonnaametile garantiisid summas 66,5 tuhat eurot seisuga 31. detsember 2023. Juhtkonna hinnangul ei ole garantiide realiseerumine tõenäoline.

Õiglase väärtuse hindamine

Järgnevas tabelis on toodud ära Ettevõtte varade ja kohustiste õiglase väärtuse hindamise hierarhia.

Avalikustatavad kvantitatiivsed andmed õiglase väärtuse hindamise hierarhia kohta 2023. aasta 31. detsembri seisuga:

	Hindamis- kuupäev	Kokku	Noteeritud hinnad aktiivsel turul (tase 1)	Olulised sisendid on jälgitavad (tase 2)	Olulised sisendid ei ole jälgitavad (tase 3)
Varad, mille õiglane väärtus on aruandes avalikustatud					
Nõuded ostjate vastu (Lisa 6)	31.12.2023	1545	0	0	1545
Laenud ja arvestatud intressid (Lisa 6)	31.12.2023	200	0	0	200
Kohustised, mille õiglane väärtus on aruandes avalikustatud					
Laenud (Lisa 12)	31.12.2023	8 240	0	0	8 240
Rendikohustised (Lisa 12)	31.12.2023	638	0	0	638
Intressid (Lisa 11)	31.12.2023	86	0	0	86
	Hindamis- kuupäev	Kokku	Noteeritud hinnad aktiivsel turul (tase 1)	Olulised sisendid on jälgitavad (tase 2)	Olulised sisendid ei ole jälgitavad (tase 3)
Varad, mille õiglane väärtus on aruandes avalikustatud					
Nõuded ostjate vastu (Lisa 6)	31.12.2022	2 903	0	0	2 903
Laenud ja arvestatud intressid (Lisa 6)	31.12.2022	195	0	0	195

Kohustised, mille õiglase väärtus on aruandes avalikustatud					
Laenud (Lisa 12)	31.12.2022	11 597	0	0	11 597
Rendikohustised (Lisa 12)	31.12.2022	1 052	0	0	1 052
Intressid (Lisa 11)	31.12.2022	79	0	0	79

Varad ja kohustised (sh laenud seotud osapooltelt) liigituvad tasemele 3, kuna nendega aktiivsetel turgudel ei kaubelda.

Õiglaste väärtuste hindamiseks kasutati järgmiseid meetodeid ja eeldusi:

- Laenude õiglase väärtuse leidmiseks on diskonteeritud nende hinnangulisi tulevasi rahavooge kehtivate intressimääradega, mis põhinevad õiglase väärtuse hierarhia 3. tasemel. Olulisi erinevusi bilansiliste ja õiglaste väärtuste vahel ei tuvastatud.

Täiendav informatsioon õiglase väärtuse hierarhia tasemete kohta on esitatud lisas 3.

Kapitali juhtimine

Kapitali juhtimise põhieesmärk on tagada omakapital, mis kindlustaks Ettevõtte äritegevuse jätkuvuse ja arengu, ning ennetada riske, mis võivad ohustada Ettevõtte omakapitali.

Ettevõtte finantseerib oma tegevust nii laenude kui ka omakapitaliga. Investeeringud tootmishoonetesse ja -seadmetesse on väga kapitalimahukad. Seega rahastatakse selliseid projekte tavaliselt eeldusel, et omakapitalist rahastamine ei tohi ületada 20–25% projekti maksumusest.

Optimaalse rahastamisstruktuuri kavandamisel ja riskide kindlakstegemisel ning hindamisel jälgib Ettevõtte omakapitali osakaalu bilansis. Ajalooliselt on Ettevõtte omakapitali tase olnud kõrgem kui pool koguvaradest. 2023. aasta 31. detsembri seisuga moodustas omakapital 84% bilansimahust (2022: 82%)

2023. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANDE KINNITAMINE

„Horizon“ Tselluloosi ja Paberi AS-i juhatuse liikmed allkirjastavad käesolevaga 2023. majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, kinnitades selles esitatud teabe õigsust.

Nimi	Ametikoht	Allkiri	Kuupäev
Bashyam Krishnan	Juhatuse esimees		<u>4.07.2024</u>
Roman Bukatšjov	Juhatuse liige		<u>04.07.2024</u>
Bidya Bhusan Dash	Juhatuse liige		<u>04.07.2024</u>

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

"HORIZON" TSELLULOOSI JA PABERI AKTSIASELTS aktsionärile

Arvamus

Oleme auditeerinud "HORIZON" TSELLULOOSI JA PABERI AKTSIASELTS raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2023 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta koondkasumiaruannet, rahavoogude aruannet, omakapitali muutuste aruannet ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas olulist informatsiooni arvestuspõhimõtete kohta.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt "HORIZON" TSELLULOOSI JA PABERI AKTSIASELTS finantsseisundit seisuga 31. detsember 2023 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksi (sh rahvusvaheliste sõltumatuse standardite) (edaspidi: IESBA koodeks) ja Eestis finantsaruannete auditi läbiviimisel asjassepuutuvate eetikanõuetega, mis meile rakenduvad, ning oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele ja IESBA koodeksile.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Tegevusaruande osas viisime läbi ka Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses nõutud protseduurid. Need protseduurid hõlmavad hindamist, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning koostatud vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuetele.

Auditi käigus tehtud töö põhjal oleme jõudnud järgmisele järeldusele:

- ▶ tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega;
- ▶ tegevusaruanne on koostatud vastavalt asjakohastele Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses sätestatud nõuetele.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja

kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvahelistele auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- ▶ teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- ▶ omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- ▶ hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- ▶ teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- ▶ hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Tallinn, 4. juuli 2024

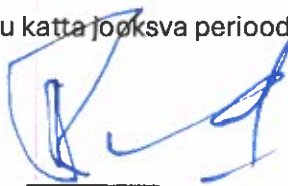
Olesia Abramova
Vandeauditiitori number 561
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

KAHJUMI KATMISE ETTEPANEK

„Horizon“ Tselluloosi ja Paberi AS-i juhatus teeb ettepaneku katta jooksva perioodi kahjum 5 737 083,94 eurot jaotamata kasumi arvelt.

Bashyam Krishnan

Juhatuse esimees

Roman Bukatšjov

Juhatuse liige

Bidya Bhusan Dash

Juhatuse liige

AKTSIONÄRIDE NIMEKIRI

Aruande kinnitamise hetkel aktsionäride üldkoosolekul mis leidis aset olid
Ettevõtte aktsionärid järgmised:

Nimi

Aktsiate nimiväärtus

Tolaram Industries Pte LTD, Singapur

14 828 755 aktsiat
nimiväärtusega 1 euro, osakaal
omakapitalis 100%

MÜÜGITULU JAOTUS TEGEVUSALADE LÕIKES (EMTAK KOODIDE JÄRGI)

	EMTAK	Kohalik		Eksport		Kokku	
	Kood	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Paberi- ja papitootmine	17121	237	721	20 672	64 311	20 909	65 032
Muude paber- ja papptoodete tootmine	17291	852	1 404	544	1 692	1 395	3 096
KOKKU		1 089	2 125	21 215	66 003	22 305	68 128

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Paberi- ja papitootmine	17121	20908864	93.74%	Jah
Muude paber- ja papptoodete tootmine	17291	1395644	6.26%	Ei